

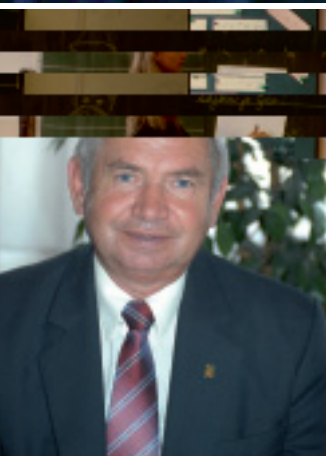

Aktuality Zväzu

JÚN 2008
číslo 2

OBSAH

<i>Na prahu školskej reformy</i>	2
<i>Zväz informuje</i>	5
<i>Združenia informujú</i>	7
<i>Z medzinárodných aktivít</i>	14
<i>OZ PŠaV v pohybe</i>	18
<i>OZ PŠaV netradične</i>	21
<i>Gratulujeme</i>	23

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, v čase, keď budete čítať tieto riadky, bude vrcholiť školský rok 2007/2008 a nachádzame sa na začiatku školskej reformy. Národná rada vo štvrtok 22. mája schválila nový zákon o výchove a vzdelávaní,

o ktorom už roky prebiehala diskusia. Mnohí sa ma pýtajú, ako sa pozerá na nový zákon Odborový zväz

pracovníkov školstva a vedy. Ako predseda zväzu som poskytol rozhovor časopisu Pán UČITEL, v ktorom som vyjadril svoj názor. Preto namiesto klasického prihovoru, na ktorý ste, milí čitatelia, zvyknutí, uverejňujeme tento rozhovor v plnom znení. Zároveň chcem poďakovať všetkým našim členom, spolupracovníkom, partnerom a priaznivcom za podporu a pochopenie počas školského roku. Chcem vám popriať príjemnú dovolenku a zároveň vás ubezpečujem, že aj počas letných dní budeme intenzívne pracovať na tom, aby sa zlepšovali vaše sociálne a pracovné podmienky.

• Pán predseda, už deviaty rok pôsobíte vo funkcii predsedu OZ PŠaV, najpočetnejšieho OZ na Slovensku. Niekoľko rokov avizovali ministri školstva potrebu prijatia nového školského zákona, ale vyzerá to tak, že prijať nový školský zákon sa podarí práve terajšiemu ministrovi, a to vo veľmi krátkom čase. Ako vnímate toto ministrovo nasadenie?

Za deväť rokov môjho pôsobenia vo funkcii predsedu OZ PŠaV sa vo funkcii ministra školstva vystriedali celkovo štyria ministri. Každý mal vo svojom programe prijatie nového školského zákona pre regionálne školstvo. Ani jednému z troch predchádzajúcich

ministrov sa však nepodarilo predložiť návrh zákona do riadneho legislatívneho procesu tak, aby bol nakoniec aj prijatý. Z môjho pohľadu zásadnou chybou bol fakt, že si jeho prijatie nechali na záver funkčného obdobia. Dvaja ministri pred koncom funkčného obdobia odstúpili zo svojich funkcií. Jeden bol vo funkcii veľmi krátko a školstvo zostalo bez reforiem. Z tohto pohľadu vnímam nasadenie terajšieho ministra veľmi pozitívne, lebo si myslím, že ak by sa nový školský zákon neprijal práve v tomto období, znovu by bolo školstvo bez akejkoľvek zmeny.

• Považujete prijatie nového školského zákona za skutočnú reformu školstva? Nie je to len príliš nadnesené označenie, vzhľadom na to, že niektorí kritici návrhu nového školského zákona hovoria o reforme, ktorá je šitá horúcou ihlou a je len formálna?

Nechcem sa postaviť do úlohy hodnotiteľa nového školského zákona, lebo mi to nakoniec ani neprislúcha. Ale ak sa otvorenými očami pozrieme na vývoj slovenského regionálneho školstva a napríklad na výsledky PISA, tak musíme konštatovať, že úroveň slovenského školstva klesá. Ak sa chceme pohnúť vpred, nestačí len konštatovať, ale treba aj konať. Návrh zákona o výchove a vzdelávaní prináša podľa môjho názoru niekoľko nových pozitívnych prvkov do celého systému výchovy a vzdelávania. Zmena školského systému je zložitý proces a dlhodobá história ukazuje, že rýchle a unáhlené zmeny nie vždy prinášajú želateľné výsledky. Rovnako to bude aj s uplatňovaním nového systému vzdelávania na Slovensku. Dôležité je zachovať históriu odskúšané veci a reformovať to, čo bráni pokroku. Z tohto pohľadu je dobre, že je na svete nová právna norma, ale tým sa práca nekončí, ale len začína. Preto bude potrebné vynaložiť veľa práce, umu a schopností na realizáciu nového systému. Dôležité je počúvať zo strany autorov reformy aj kritiku oponentov, ako aj konštruktívne názory. Nutné je uvedomiť si, že veľký význam sa kladie na samotné školy, a preto, ak má byť reforma úspešná, bude dôležité vytvoriť dobré podmienky predovšetkým pre žiakov a učiteľov priamo na školách.

• Čo si myslíte o úmysle MŠ SR zaviesť niektoré zmeny vyplývajúce z návrhu nového školského zákona v 1. a 5. ročníku ZŠ a v 1. ročníku stredných škôl už od septembra 2008? Je tento krok unáhlený, tak, ako ho kritizuje opozícia, alebo je to primeraný postup?

Ideálne by bolo, ak by zákon bol prijatý napríklad v máji 2008 a jeho realizácia by sa začala od 1. 9. 2009. Ale je tu riziko, že ak by sa so zmenami nezačalo od septembra 2008, tak ako v minulosti, aj teraz by mohlo dôjsť k oddialeniu realizácie zmien. Celý proces je veľmi náročný a zložitý, ale vzhľadom na skutočnosť, že tento krok je už dlhoočakávaný a samotní učitelia už mnohé zmeny v praxi realizujú, predpokladám, že to nakoniec zvládnú. Veď každá zmena, ktorá má priniesť úspech, si vyžaduje kus zdravého rizika. Ja som v tomto smere skôr optimista ako pesimista a verím v nasadenie a schopnosti našich riadiacich a pedagogických zamestnancov.

• Spolupracovali ste s MŠ na príprave nového školského zákona a zákona o pedagogickom zamestnancovi? Aké konkrétne pozitívne kroky pre pedagógov sa vám podarilo presadiť?

Náš odborový zväz je profesijný odborový zväz. V tomto prípade sa ťažisko našej práce prenieslo na profesijné sekcie. V týchto sekciách pracujú ľudia priamo zo škôl a školských zariadení, takže na svojej koži pocítia pripravované zmeny. Dlhodobo sme sa snažili, aby sa materské školy a umelecké školy dostali z kategórie školských zariadení do kategórie škôl, čo sa nakoniec podarilo. Snažili sme sa o zníženie počtu žiakov v triedach, čo návrh zákona akceptuje tiež. Rovnako sme presadzovali, aby sa vyššie odborné školstvo a konzervatóriá dostali do kategórie škôl poskytujúcich terciálne vzdelávanie, to znamená, aby sa v stupnici ISCD dostali do stupnice 5b a tým absolventi našli zodpovedajúce uplatnenie na trhu práce. Celkovo sme vzniesli 14 zásadných a 80 ostatných pripomienok. Ak mám byť úprimný, v mnohých veciach sa rozchádzame a máme iné pohľady ako samospráva.

• Členovia OZ PŠaV sú aktívni učitelia, pravidelne sa stretávajú a diskutujú o aktuálnych témach. Akú by podľa vás učitelia v súčasnosti potrebovali najväčšiu/skutočnú zmenu?

Od roku 1990 prešlo regionálne školstvo veľkými zmenami v oblasti riadenia. Rovnako došlo k veľkému rušeniu škôl a školských zariadení a tiež prepúšťaniu zamestnancov školstva. V regionálnom školstve napríklad od roku 1999 bol stav zamestnancov znížený o 24 000. Učitelia by konečne mali pocítiť určitú stabilitu, mali by mať vytvorené kvalitné materiálne-technické podmienky na svoju prácu, kvalifikované riadenie a, samozrejme,

spoločenské a finančné ocenenie, aby sa skutočne mohli plnohodnotne venovať svojmu poslaniu, to jest výchove a vzdelávaniu detí, žiakov a študentov.

• Spôsob financovania normatívu na žiaka je zavedený od roku 2003 (zákon 597/2003). Spôsob tohto financovania nepriamo núti napríklad gymnáziá a súkromné školy usilovať sa o prijatie čo najvyššieho počtu žiakov, čo môže ovplyvniť kvalitu výučby. Nevytvára sa tu akýsi začarovaný kruh?

Financovanie na žiaka vytvára určité pravidlá, ale prináša práve tie prvky, ktoré sú obsiahnuté v otázke. Podľa mojich dlhoročných skúseností ako najvhodnejší sa javí normatívny systém financovania, ktorý v sebe akceptuje samotný výchovno-vzdelávací proces. Inak povedané, nielen počet žiakov, ale aj počet odučených hodín a náročnosť jednotlivých študijných odborov, rešpektujúci kvalifikovanosť zamestnancov a príslušný systém odmeňovania. K tomuto systému sa približoval systém financovania prijatý za ministra Ftáčnika. Keby sa bol tento systém dopracoval a vypracoval systém zabezpečujúci racionálnu sieť škôl a školských zariadení, dnes by bolo asi menej problémov, jednak so vznikom nových škôl a školských zariadení, jednak s ich financovaním.

• Ďalšou negatívnou skutočnosťou je zánik niektorých odborných škôl, učilíšť, inými slovami, štúdiom remesiel sa stáva neatraktívnym. Ako presvedčiť budúcich žiakov a najmä ich rodičov, že remeslo má zlaté dno? Kde nájsť také rezervy, aby aj odborné školy mali vytvorené dobré podmienky na kvalitnú výučbu?

V roku 2007 usporiadal náš odborový zväz konferenciu na tému odborného vzdelávania. Zároveň oslovil zodpovedné inštitúcie, aby sa rok 2008 stal rokom odborného vzdelania. Na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR minister školstva predstavil novú koncepciu odborného vzdelávania a v novembri 2008 by mal byť na rokovanie vlády predložený návrh zákona o odbornom školstve. Je to jeden z krokov, ktoré by mohli napomôcť rozvoju remesiel na Slovensku. Treba si však uvedomiť, že pojem remeslo v dnešnej dobe má iné dimenzie, na aké sme boli zvyknutí.

• Vzdelanostná a vedomostná úroveň našich žiakov a študentov okrem ich vlastných predpokladov sa odvíja najmä od kvalitej práce učiteľov. Rezort školstva má iste záujem, aby sa kvalita vzdelania

a výsledky medzinárodných meraní úrovne vedomostí u nás zlepšovali. Máme však dostatok skutočne kvalitných učiteľov?

Kvalita učiteľov úzko súvisí s ich podmienkami a odmeňovaním. Je fakt, že za posledné obdobie nám zo školstva za lepšími podmienkami do iných rezortov, ako aj do zahraničia odišlo veľa, predovšetkým kvalitných učiteľov. Nielen u nás, ale aj v celej Európe sa začína prejavovať nedostatok kvalitných učiteľov, ako aj vekový efekt. Veľa učiteľov dosahuje vek okolo 50 až 60 rokov. Začína chýbať mladá a stredná generácia.

• Verejnosť u nás je síce oboznámená s nelichotivými výsledkami našich žiakov, ktoré dosiahli v medzinárodných meraniach, ale na porovnanie nebola predložená analýza vstupov jednotlivých krajín, ktoré sa na meraní zúčastnili (ako je napr. množstvo financií plynúcich do školstva v iných krajinách, kvalita vzdelania budúcich učiteľov, ich platy, možnosť individuálnejšieho prístupu k žiakom, lepšie podmienky výučby, atď.) Myslite si, že je korektné voči našim žiakom a pedagógom, ak sa vyhodnocujú výsledky, ktoré nemajú porovnateľné vstupy?

Dlhotrivajúca pesnička, v ktorej sa spieva, že školstvo je prioritou každej vlády, je už zbohraná. Posledné výsledky, ktoré zverejnilo OECD, hovoria, že vo vzťahu k HDP na školstvo vynakladajú vyspelé krajiny okolo 6 %. Na Slovensku je to stále len okolo 4 %. Odmeňovanie zamestnancov školstva v porovnaní s paritou kúpnej sily je zo všetkých vyspelých krajín najhoršie. Slovenský učiteľ to nielen vie, ale aj cíti na svojej životnej úrovni. Ak Slovensko chce naozaj napredovať, musia si zodpovední uveďomiť, že investície do vzdelania sú naozaj investície do budúcnosti a od deklarácií treba prejsť ku skutočným činom.

• Návrh zákona o pedagogickom pracovníkovi, máme na mysli vzdelávanie učiteľov zdôrazňované ministrom, je postavený na kreditnom systéme odmeňovania učiteľov. Na prvý pohľad to môže byť motivačný faktor, ale je podľa vášho názoru spravodlivý? A ako bude odmeňovaný učiteľ, ktorý nebude „zbierať kredity“ za ďalšie vzdelávanie, ale svoju prácu robí rád, svedomito a odborne? Napríklad, že pripravuje s deťmi olympiády, venuje

sa mimoškolskej činnosti, vypracováva projekty a iné aktivity nesmierne náročné na čas. Toto nie je v rámci odmeňovania zohľadnené a nerobme si ilúzie, že by to zohľadňovali všetci riaditelia škôl, najmä ak to litera zákona neprikazuje...

Príprava zákona o postavení pedagogických zamestnancov vrcholí. Náš zväz pozorne sleduje celý proces a bol spoluorganizátorom mnohých podujatí a konferencií na túto tému. Sme si vedomí skutočnosti, že kvalitný pedagóg sa potrebuje vzdelávať, ale zároveň jeho rast musí byť patrične ohodnotený na základe objektívnych a nie subjektívnych kritérií. Preto presadzujeme, aby jeho odmeňovanie nebolo závislé od zriaďovateľa či riaditeľa, ale aby ho systém na základe jeho práce posúval aj finančne vpred. Preto napríklad jednoznačne trváme na preklopení prvej a druhej kvalifikačnej skúšky s príslušným ohodnotením na prvú a druhú atestačnú skúšku. Ďalej trváme na tom, aby v zákone o verejnej službe boli nárokovno zadané príplatky po dosiahnutí kariérových pozícií, ako aj jedno percento pre každého zamestnanca rovnako za rok započítanej praxe. Finančné krytie zákona je jedna z najzákladnejších podmienok, ktorú presadzuje náš zväz, a v prípade nutnosti sme za obhájenie našich požiadaviek pripravení aj na protestné akcie.

• Učitelia sa už teraz obávajú hovoriť nahlas o tom, že niektorí riaditelia škôl neradi poskytujú voľno, prípadne vôbec neposkytujú učiteľom voľno potrebné na ďalšie vzdelávanie. S ponukami, ktoré školy dostávajú, pracovný kolektív neoboznámia. Dôvodov je zopár: boja sa konkurencie zo strany podriadených, musia zabezpečiť supľovanie za chýbajúceho učiteľa, ktoré nie je platené, čím menší kolektív, tým v tomto prípade horšie atď. Ako je možné zabrániť takémuto postupu riaditeľov škôl a realizovať ďalšie vzdelávanie učiteľov?

Prijat' zákon, ktorý umožňuje vzdelávanie a na základe toho aj lepšie odmeňovanie a nie je možné uplatniť ho v praxi, by bolo, ako prejsť z vody do kaluže. Preto je dôležité zabezpečiť jeho vykonateľnosť a realizáciu v praxi. Zákon preto zakladá nárok pedagogickému zamestnancovi na pracovné voľno s náhradou platu v rozsahu 12 pracovných dní v školskom roku za účasť na vzdelávaní. Čo je však dôležité, ak bude zákon prijatý, ako si samotný pedagogický zamestnanec bude plánovať svoju kariéru? Zákon je

zatiaľ postavený tak, že vytvára pre šikovných a ambiciózných oveľa rýchlejší a kvalitnejší odborný aj finančný rast ako doteraz.

• V rámci psychohygieny by mali mať učelia nárok na preplatený rekondičný pobyt, čo je iste potešiteľné. Čo vlastne v praxi znamená pre pedagóga rekondičný pobyt a po akom čase si môže učiteľ tento nárok uplatniť?

V zákone sme požadovali, aby bola osobitná kapitola, ktorá by sa zaoberala problematikou zdravotnej starostlivosti a regenerácie pracovnej sily. V zákone je zakotvený inštitút rekondičných pobytov po pätnásťročnej pedagogickej praxi a po každých piatich rokoch pedagogickej praxe, najdlhšie však po dosiahnutí fyzického veku na poskytnutie starobného dôchodku. V záujme ochrany zdravia pedagogického zamestnanca mu bude bezplatne poskytnutá vakcína proti chrípke a hepatitíde typu A. V oblasti sociálnej starostlivosti a platových náležitostí sa zákonom ustanoví inštitút príplatku k nemocenskému na vyrovnanie platu pri pracovnej neschopnosti. Všetky tieto opatrenia si budú vyžadovať podrobné rozpracovanie a už teraz prichádzame s návrhmi, ako ich realizovať v praxi.

• V rámci operačného programu Vzdelávanie a operačného programu Výskum a vývoj k nám v priebehu nasledujúcich rokov budú plynúť nemalé finančné prostriedky. V rámci OP Vzdelávanie 617,8 mil. eur, v rámci OP Výskum a vývoj 1,2 mld. eur. Pripravuje aj OZ PŠaV využiť možnosť podania projektov v rámci týchto programov a poskytnúť možnosť vzdelávania, prípadne i možnosť rekondície pre svojich členov?

Náš zväz je v tejto oblasti veľmi aktívny. Máme za sebou medzinárodný projekt, v rámci ktorého sme vyškolili 200 trénerov pre deti z menej podnetného prostredia. Prihlásili sme sa do ďalšieho medzinárodného projektu, ktorý bude zameraný na uplatnenie hendikepovaných detí (zrakovo, sluchovo postihnuté) v praxi. Absolvovali sme pilotný projekt na tému Otvorená škola z Európskeho sociálneho fondu, kde sme vyškolili 105 našich funkcionárov. Máme za sebou jeden z projektov Vyšehradskej štvorky. Pracujeme na projekte cez Nórsky finančný mechanizmus a v rámci našich možností sa zapojíme aj do ďalších projektov.

Zhovárala sa Renáta Majková,
zástupkyňa šéfredaktora
časopisu Pán UČITEĽ

UČITEĽ – uholný kameň reformy

Naučme sa byť sebavedomými

Úvahy, kam a ako nasmerovať naše školstvo, konečne dostali podobu zákona a štátneho vzdelávacieho programu. Na realitu sa oba dokumenty zmenia priamo úmerne tomu, ako ich budeme pri svojej práci akceptovať my učitelia. Naše reakcie budú odrážať aj odbornú a osobnostnú pripravenosť vyrovnáť sa s novými rolami, aj podmienky, ktoré nám na prácu vytvorí štát. Ak sme doteraz boli predovšetkým vykonávateľmi toho, čo prichádzalo zvonka, naše nové úlohy predpokladajú osobnú angažovanosť nielen pri zmenách vo vyučovaní a v živote školy, ale predovšetkým zmeny samých seba.

Očakávať, že prijmeme zmeny ako samozrejmosť alebo dokonca, že sa staneme ich iniciatívnymi aktérmi len na základe spoločenskej či expertnej výzvy, je naivné i nenaplniteľné. Je dosť skúseností, že učitelia skôr akceptujú postupnú transformáciu, ale nezvyknú prijať prevratné zmeny. Bránia im v tom predovšetkým osvedčené stereotypy práce, negatívne skúsenosti alebo aj predsudky.

Prečo pričasto (my i „verejnosť“) vnímame podstatu svojej profesijnej činnosti len ako sprostredkovávanie vedomostí žiakom a nevedomujeme si, že práve v tom spočíva výnimočnosť našej profesie, ktorú radšej považujeme za poslanie ako za vysokoodbornú činnosť. Pritom rad profesií, napríklad lekári alebo sociálni pracovníci, spája jedno i druhé.

Vzdelávacie programy

S mnohými (veľkými) očakávaniami, nie vždy reálnymi a konzistentnými, spája školská i laická verejnosť vzdelávacie programy. Tvorba školských vzdelávacích programov, na ktorej je akoby prisatá celá pozornosť reformujúceho manažmentu, sa pre nás nesmie stať

cieľom reformy. Treba sa nám vzdialiť nebezpečenstvu, že štátne a školské programy začneme chápať ako politický a odborný tlak „zhora“, ktorému vyhovíme do tej miery, aby naša ovca ostala celá.

Rizikom stále ostáva reforma obsahu jednoduchou „redukciou učiva“. Aby sme sa jej pri tvorbe školských programov vyhli, predpokladá to vzdať sa pomýlenej predstavy, že dobré sú len tie vedomosti, ktoré sú „využiteľné v živote“. Pozerať sa na vzdelanie iba úzko pragmatickým pohľadom je nebezpečné. Rozumné je bratské spolužitie vzdelávania formálneho s materiálnym.

Podstata problému, ako riešiť obsah vyučovacích predmetov, sa však začína inde – pri snahe poskladať profil absolventa s očakávanými „kompetenciami“ z toho, čo mu poskytnú nedostatočne vzájomne zladené jednotlivé učebné predmety. Produktívny je opačný postup. Taký, pri ktorom si jednotlivé učebné predmety (skupiny predmetov) odvodlia svoj podiel na obsahu i procedúrach formovania žiaka. Pri tvorbe školských programov by sme nemali mať na zreteli len formálne „odľahčovanie“ obsahu, ale aj hľadanie prostriedkov na efektívnejšiu vzdelávaciu prácu, napríklad motiváciu žiakov a ich rodičov vzdelávať sa, využitie nových učebných pomôcok vrátane výpočtovej techniky, použiteľnosť vedomostí v ďalšom štúdiu i praktickom živote.

Hodnotenie dosiahnutých výsledkov

Doteraz, žiaľ, nepoznáme exaktne sformulované kritériá, podľa ktorých budú zriaďovatelia a inšpekcia posudzovať kvalitu školských programov a neskôr výsledky našej učiteľskej práce. Dôsledky si možno domyslieť ľahko.

Myslíme si, že uzákonené evaluačné opatrenia by za určitých okolností mohli reformu ohroziť. Vtedy, ak by sa

najdôležitejším kritériom posudzovania kvality práce škôl stali výsledky monitorovania vedomostí žiakov. Ak by sa hodnotenie učiteľov/škôl zakladalo na pripravenosti žiakov dobre napísať vedomostný monitor, prispôsobíme sa tomu – niektorí z profesijnej oddanosti, iní s rezignáciou. Ale potom by reforma, ktorou chceme priniesť do škôl napríklad rozvoj tvorivosti či formovanie životných hodnôt, stratila zmysel.

Už vôbec nie je „kóšer“ zostavovať rôzne pomonitorové rebríčky kvality škôl. Tie odrážajú iba malú časť vzdelávacej a výchovnej práce jednotlivých škôl a neberú do úvahy rôznosť jej podmienok.

Prísnymi hodnotiteľmi našej práce (cez prizmu svojich rodičovských predstáv o potomkoch) je a ostane väčšina rodičov. Je pre nás doslova „životne dôležité“, aby sme im všetko naše nové snaženie vysvetľovali a čím viac ich získali pre spoluprácu. Často ich bude treba novým myšlienkam naučiť. Pravdaže to bude namáhavé, veľmi namáhavé, dokonca niekedy nemožné.

Kam kráčať?

Úspešnosť premien nebude závisieť od dobrých úmyslov reformátorov, ale od toho, ako sa so zmenami stotožníme my učitelia, ako ich prijme rodičovská verejnosť, vysoké školstvo i zamestnávateľia. A bude sa to odvíjať od toho, aké postavenie vzdelanosti prisudzuje spoločnosť, ako ju využíva a oceňuje, ako podporuje vzdelávanie. Len ťažko možno očakávať naše vnútorné stotožnenie sa s reformným úsilím, ak nás štát nepresvedčí, že naozaj má na výsledkoch výchovy a vzdelávania záujem a nepreukáže to predovšetkým zvýšeným financovaním školstva.

Rozprávajme sa medzi sebou nielen o zmenách, ale i o šanci, ktorú dostávame. Tá nespočíva vo vytvorení niekoľkých desiatok stránok školského vzdelávacieho programu, ale je šancou utvárať školu zaujímavejšiu a prítiažlivejšiu pre žiakov i užitočnejšiu pre spoločnosť, šancou zvyšovať premyslenejšou a tvorivejšou prácou vlastné uspokojenie i spoločenskú prestíž.

** Uholný kameň bol kedysi stavebným kameňom, ktorý sa používal ako základový kameň na rohu budovy alebo ako klinový kameň, ktorý zavíšil klenbu.*

Peter SMIDA,
Jana VADOVIČOVÁ
učitelia

Recept na omladzovaciú kúru na 24 hodín...

Odborový zväz školstva a vedy na Slovensku aj po V. zjazde pokračuje v tradícii, ktorú do života uviedlo združenie ZŠ, zameranej na získavanie členov do nášho zväzu z radov mladých. Na stretnutie, v poradí už piate, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 11. – 12. apríla 2008 v rekreačnom zariadení CROCUS Kežmarské Žľaby, po prvýkrát prijali pozvanie okrem mladých odborárov reprezentujúcich združenie ZŠ a SŠ aj mladí doktorandi zo združenia VŠ, ktorí sa na vstup do nášho zväzu ešte len pripravujú.

Náš zväz si uvedomuje, že budúcnosť je v rukách mladých kolegov z radov pedagogických a nepedagogických zamestnancov nielen v profesionálnom živote, ale bez nich a ich aktívneho vstupu do odborárskeho života nebudeme môcť v budúcnosti ponúknuť viac a budeme stagnovať.

Mladí sú pre nás výzvou, majú pre nás poslanstvo a žiadajú od nás splniteľné veci.

Uvedomujeme si, že čas uteká, a preto chceme odovzdať poznatky niekomu, kto bude v našej práci pokračovať. Povinnosťou mladých by malo byť prevziať budúcnosť do svojich rúk a my im na to chceme vytvoriť priestor. Sme tu pre nich. V takomto duchu sa nieslo naše rokovanie v príjemnej pracovno-spoločenskej atmosfére v malebnom tatranskom prostredí.

Duch mladosti nás obostrel po vstupe na recepciu RZ CROCUS, kde sa už „staronoví mladí“ vítali medzi sebou a nás privítali samé úsmevy a veselé pozdravy! Únava zo 6-hodinovej cesty „odletela“ na Lomničák.

Po chutnom obede nastal čas pracovného rokovania. Mladým kolegom sa prihovarila Edita Valuchová a v pútavej prezentácii priblížila históriu týchto stretnutí, informovala o činnosti Z ZŠ a o ceste, na ktorú združenie ZŠ po V. zjazde OZ PŠaV nastúpilo. Ďalej sa mladým kolegom postupne prihovarili a o aktivitách a dosiahnutých výsledkoch za uplynulé 4 roky informovali predseda zväzu Ján Gašperan a podpredseda zväzu a predseda Združenia SŠ Jozef Lužák. Bolo to obdobie konkrétnych výsledkov a bolo sa čím chváliť, čo uznali aj účastníci celoslovenského stretnutia. Následne nastal čas, keď mali priestor aj naši mladí na vyjadrenie toho, čo ich trápi, akým smerom chcú ísť, a na vyslovenie mnohých otázok a problémov, s ktorými sa stretávajú pri výkone svojej profesie. Na všetko veľmi tprezlivu odpovedal, okrem už vyššie spomenutých reprezentantov zväzu, aj právny poradca zväzu Rastislav Bajánek. Otázkam a odpovediam nebolo konca kraja až do večera, keď sa prihlásilo do diskusie „hladné bruško“ a to bolo signálom na oficiálne ukončenie.

Je vám všetkým jasné, že po doplnení energie sa títo mladí ľudia nezavreli na izbách. Večer pokračoval v uvoľnenej spoločenskej atmosfére. Večer voľnej diskusie, výmeny skúseností, nadväzovania nových priateľstiev a utužovania starých – z predchádzajúcich stretnutí, veľa smiechu, ale aj spevu a tanca, ktorému hudobný sprievod zabezpečila skupina Trezor pri ZŠ na Triede SNP, Banská Bystrica (tiež naši učitelia).

Môžete pri takýchto aktivitách zostať bokom? Môžete odmietat' dobrú náladu,

spev a smiech?

Môžete neprijať tú zmes mladého optimizmu? Môžete odmietnuť nezištnú ponuku všetkého na podnose úprimnosti? Môžete zostarnúť?

Nie! Nemôžeme!

Môžeme len plným priehrstím brať to, čo sa s úsmevom ponúka!!! Môžeme aspoň na tú chvíľu omladnúť a tešiť sa z ich úprimného priateľstva a pohody!!!

A dať všetko, čo môžeme odovzdať a čo je z ich strany s porozumením a záujmom prijímané!!!

Na ceste domov sme mali o čom rozprávať a vzájomne si odobrovať, že zorganizovanie tohto stretnutia opäť stálo za to!!!

SMS správa počas cesty, ktorá nám prišla, len potvrdila všetko, čo je tu napísané: ... ďakujeme za zorganizované stretnutie... tešíme sa na ďalšie... Nina Sládeková, Martin Majling z Banskej Bystrice.

Nie je to recept na omladzovaciú kúru – aspoň na 24 hodín?

Yvonne Dinková
špecialista ZZŠ

Opäť jedno milé stretnutie

Pre bývalých odborových funkcionárov bol 9. apríl 2008 dňom, na ktorý sa dlho tešili a na ktorý budú dlho spomínať. Tento deň stanovilo Združenie ZŠ ako deň ich stretnutia. Stretnutie sa už stáva tradíciou a pre všetkých účastníkov je významné nielen svojim programom, ale i vedomím, že neupadli do zabudnutia.

Celé podujatie bolo organizačne veľmi dobre pripravené a nieslo sa v duchu priateľstva a spolupatričnosti s dnešným dňom v odboroch. Tento fakt umocňovala i prítomnosť predsedu OZ PŠaV Ing. Gašperana.

Organizátori pripravili projekciu významných udalostí zväzu i združenia, pochválili sa úspechmi a informovali i o budúcom smerovaní odborov.

Celková atmosféra bola veľmi príjemná, nechýbali úsmevné príhody a účastníci sa len veľmi neradi lúčili a azda všetci odchádzali so spoločným želaním, aby tieto stretnutia boli častejšie.

Vďaka, vážená pani predsedníčka Združenia ZŠ Edita Valuchová!

Vďaka za hlboko ľudský prístup k tým, ktorí boli pri kreovaní dnešných odborov,

ktorí sa cítia stále ich súčasťou a ktorí sú na to hrdí.

Wanda Čičvákova
správkyňa RZ Čingov

Odborári oslavovali 1. máj 2008

Viac ako 300 odborárov zo základných a stredných škôl a školských zariadení mesta Banská Bystrica a z regiónu Trenčína sa stretlo 1. mája v areáli Pamätníka SNP, aby si spolu

s predsedom zväzu Ing. Gašperanom a s odborármi OZ KOVO, chemikmi, obchodníkmi, poľnohospodármi, cestármi, zdravotníkmi, SLOVES-ákmi a mnohými ďalšími na happeningu pripo-

menuli udalosti z roku 1886. Prvého mája 1886 v Amerike vstúpilo viac ako 350 000 robotníkov do viacdňového štrajku za 8-hodinový pracovný čas. Tento deň sa stal medzinárodným sviatkom pracujúcich.

A naozaj – tohtoročný prvý máj v Banskej Bystrici bol naozaj sviatkom. Počasie krásne, slnečné, odborári dobre naladení, s úsmevom, krásna hudba a tanec v podaní folklórneho súboru Matičiarik a Urpín z Banskej Bystrice a SĽUK. Pre malých aj veľkých rôzne party stany, občerstvenie, skákacie stany a poníky. Záhradkári a pestovatelia si mohli pozrieť krásnu predajnú výstavu Kvetena 2008. Prítomných takmer 3 000 odborárov /niektorí aj s generáciou malých budúcich odborárov/ privítal primátor mesta Ivan Saktor. V mene KOZ SR pozdravil všetkých a prihovoril sa prezident KOZ SR Miroslav Gazdík.

Vo svojom príhovore spomenul aktivity odborárov pri novele Zákonníka práce. Upozornil na stále nízke mzdy na Slovensku, keď ani 2/3 zamestnancov nedosahujú priemernú mzdu. Upozornil na aktivity odborárov a vyjednáčov pri kolektívnom vyjednávaní, ktoré nie je ani zďaleka prechádzka ružovou záhradou. Najmä v tomto roku – keď sa pripravuje prechod na euromenu. Napriek tomu, že ekonomika na Slovensku rastie a dosahuje úžasné cifry, na výplaty zamestnancom sa dostane len 36 % z balíka HDP, kým napríklad v Česku 43%, starých členských štátoch EÚ až 50 %. Aj preto odborári z 11 odborových zväzov a medzi nimi aj školáci zo Slovenska podporili medzinárodný protest v Ľubľane 4. apríla t. r. A aj preto prioritou odborov bude tlak na rast plátov.

Odborári podporili túto výzvu potleskom a potom už vo voľnejšej atmosfére spievali, tancovali, tešili sa z krásneho dňa. Ale nie všetci sa tešili – asi 20 odborárov z banskobystrickej základnej školy na Pieninskej ulici obklopilo primátora Saktora a zisťovali aktuálnu situáciu pri rušení 3 banskobystrických škôl. Zoči-voči si vymieňali názory a treba úprimne povedať, že to bola super odborárska akcia. Verme, že prinesie aj pozitívny výsledok.

A ako nám bolo dobre, o tom svedčia fotky z happeningu. Príďte na rok aj vy do Banskej Bystrice!

Iveta Majerová,
predsedníčka Rady ZO OZ Združenie
stredných škôl BB, TN, ZA

Z práce Krajskej rady Združenia základného školstva OZ PŠaV na Slovensku – Nitriansky kraj

Zasadnutia sekcií

V týchto dňoch prebiehajú zasadnutia krajských sekcií zamestnancov školského stravovania, školských klubov detí, centier voľného času, základných umeleckých škôl.

V priebehu niekoľkých dní budú zasadať ďalšie sekcie základných škôl, materských škôl, riadiacich pracovníkov, nepedagogických pracovníkov.

Na svojich zasadnutiach preberali problematiku úzko spojenú so svojim odborom.

Pripravili stanoviská k viacerým dokumentom, no najmä k novej legislatíve.

Veď zmeny sa dotýkajú celého školského spoločenstva. Veľkú pozornosť venovali mzdám.

Je nevyhnutné upraviť nárast platov tak, aby bola vyrovnaná možná prudká inflácia.

U pedagogických zamestnancov by mala byť nástupná základná mzda na úrovni priemernej mzdy v NH. **Spoločnosť si musí uvedomiť cenu práce vzdelávateľov a vychovávateľov národa!**

U nepedagogických zamestnancov nemôže byť mzda pod úrovňou minimálnej mzdy! Ako získame **obetavých ľudí odborne na výške na pozície školník, upratovačka, kuchárka a iných potrebné kvalifikovaných zamestnancov**, keď v iných rezortoch za podobnú prácu je mzda násobkom v školstve!

Súhlasíme s **kariérovým systémom**, ktorý by mal zároveň zabezpečiť aj **mzdový nárast**, no v súčasnosti to má mnoho háčikov. Kto a najmä ako bude rozhodovať o možnostiach ďalšieho vzdelávania? Nebude to len samoučelné získavanie kreditov?

Problém **normatívov**, inštitút, ktorý je pôvodcom nervozity najmä v školských kluboch detí, centrách voľného času a pod., ale nielen tam.

Je nemorálne merať výchovu a vzdelávanie financiami!

Je proti všetkej logike a predpisom o BOZP, aby vychovávateľka, prípadne učiteľka mala na starosti 30 a viac detí! Kde je modernosť v práci v triede či oddelení s 25 a viac deťmi!

Je to úschovňa detí a nie výchovná a vzdelávacia ustanovizeň!

Originálne kompetencie. Je nelogické, aby pod jednou strechou, jedným riaditeľstvom pracovali zariadenia financované z rôznych zdrojov.

Nie je správne, aby v zákone o financiách boli slová **môže, po uvážení, na základe možnosti atď.**

O financiách pre školstvo by v plnej miere mali rozhodovať kompetentní ľudia!

Pri našich stretnutiach rozoberáme aj ďalšie problémy ako:

- množstvo niekedy až protichodnej legislatívy,
- množstvo byrokratických požiadaviek,
- neujasnenosť pri stanovovaní financovania integrovaných detí (ŠKD),
- nadčasy, zastupovanie,
- **nesprávne poskytovanie náhradného voľna (načo sú usmernenia MŠ SR, načo je jasné nariadenie vlády vyučovacej a výchovnej...)**
- nepreplácanie pracovných ciest učiteľov, vychovávateľov...
- nesprávne a najmä zbytočné nútenie zamestnancov byť prítomný na pracovisku.

Určite je a bude viac a iných problémov. Tieto vyplynuli z doterajších zasadnutí sekcií Združenia základného školstva v Nitrianskom kraji.

Rokovanie s prednostom KŠÚ Nitra

Dňa 14. mája 2008 na požiadanie predsedu Krajskej rady základných organizácií Združenia základného školstva Nitra prijal členov KR Nitra PaedDr. Vladimír Ďuga, prednostu KŠÚ Nitra. Členovia KR si pripravili viacero okruhov problémov, ktoré boli prerokované. Preberali viacero problémov, ktoré vyplynuli zo zasadnutí sekcií. Dohodla sa ďalšia vzájomná komunikácia a spolupráca, obojstranne prospešná. Predovšetkým v prospech zamestnancov

základného školstva Nitrianskeho kraja. Veľmi bohatá bola diskusia o novej legislatíve, ktorú je potrebné pripomenovať, najmä zákon o výchove a vzdelávaní – školský zákon a zákon o pedagogických zamestnancoch. Je predpoklad, že po obidvoch linkách budú plynúť informácie, ktoré pomôžu zamedziť nepravostiam a mnohým omylom a chybám, najmä vo financiách a pri poskytovaní (skôr neposkytovaní) náhradného voľna, preplácania (nepreplácania) nariadenej práce nadčas. Je široké pole na spoluprácu. Dobrá vôľa je na oboch stranách. Možno skonštatovať, že to nebola zdvorilostná návšteva, ale partnerské prerokovanie problémov.

Ana záver – mám sen

*Prichádzam do školy
s úsmevom na tvári.
Škola je malá – tak akurát.*

*Deti nie ako smetí – tak akurát.
Kolegyne nenamosúrené, neustarané,
no tak akurát.*

*Učím – upravené učivo podľa mňa –
tak akurát.*

*Prestávka – hudba, pohoda, úsmev,
káva – tak akurát.*

*Hodina, za hodinou – pohoda, vypätie,
odovzdanie sa – tak akurát.*

*Pomôcky, počítače, knihy,
možnosti – tak akurát.*

*Rodičia – úcta, pozdrav, úsmev,
vd'ačnosť – tak akurát.*

Peňaženka – proste tak akurát.

*Zobudím sa a idem do školy, lebo som
– no proste akurát.*

Miroslav Kováč
predseda KR ZZŠ
Nitriansky kraj

Stretli sme sa

Ano, rada by som si aspoň pár riadkami trochu zaspomínala na príjemné stretnutie s mojimi, takými milými kolegyňami.

Krajská Rada Nitra – sekcia školského stravovania spolu so sekciou centra voľného času sa stretli dňa 21. 4. 2008 v Komárne.

Za pekného slnečného rána sme naše

stretnutie začali na EURÓPSKOM NÁDVORÍ mesta Komárno, jedinečným na Slovensku, jedinečným v Európe.

Už počas prechádzky sme začali rozoberať pracovné problémy vedúcich školských jedální, ale aj práce kuchárov do detailov.

Hľadali sme spoločne riešenie do budúcnosti. V pracovnej atmosfére a pohode sme ani nezbadali, ako rýchlo

ubehol čas.

Výsledkom našej debaty bola zhoda v tom, že pracovníčky školských jedální patria k tým, ktorých práca je ťažkou drinou, no napriek tomu ju robia s láskou a úprimnosťou. Ich pracovný život je ťažký, namáhavý, ale veľmi potrebný pre zdravý vývoj našich detí.

A odmena za ich ťažkú prácu?

Úsmev a šibalské detské oči, keď vo výdajnom okienku rozvonievajú mäkké a chutné buchtičky a vzápätí vám vracajú prázdny tanier.

Je to najväčšie ocenenie a vy viete, že na druhý deň sa budete na ne tešiť a im bude znova chutiť dobrý obed, ktorý je len v školskej jedálni.

A tak je veľmi príjemné a užitočné stretnúť sa.

Zostáva mi teda poďakovať sa odborom za iniciatívu, podporu a pomoc.

Je to dobrý pocit, ak viete, že existuje niekto, kto našu prácu sleduje a kto sa o nás stará. Áno, sú to odbory.

A stačí tak málo. Netreba sa len sťažovať. Treba chcieť. To je polovica úspechu.

Teším sa už teraz na ďalšie také plodné a príjemné stretnutie organizované naším odborovým zväzom.

Edita Horváthová
predsedníčka Rady
ZO OZ PŠaV Komárno

Návšteva z Prahy

Vdňoch 30. 4. – 2. 5. 2008 sa uskutočnila návšteva pedagógov partnerskej základnej školy z Prahy. Na pracovnú návštevu pricestovalo 21

pedagógov zo základnej školy Donovalská z Prahy. Spoločné posedenie sme využili na spoznávanie ľudových tradícií, vytváranie priateľských vzťahov a na

výmenu vzájomných pedagogických skúseností v oblasti vzdelávania, výučby cudzích jazykov, IKT a porovnanie systémov vzdelávania a sociálneho zabezpečenia učiteľov. Pedagógovia sa dohodli na pláne výmeny žiakov a pedagógov na rok 2009.

Navštívili sme Donovaly, Španiu dolinu, prezreli si našu školu, mesto a okolie z hradieb Zvolenského zámku.

Na spiatocnej ceste sme sa stretli s predsedom ZO PŠaV na Slovensku p. Gašperanom a p. Klikáčovou, ktorí sa vracali z prvomájových osláv v Banskej Bystrici.

Magdaléna Ponická
predsedníčka Rady
ZO OZ PŠ aV vo Zvolene

Aj my patríme k vám – do veľkej odborárskej rodiny pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

Ja viem, nepoznáte nás! Sme jedna z tisícok základných organizácií združenia základných škôl v odborovom zväze. Ale myslím si, že sme v niečom iní.

Život prináša zmeny a takou zásadnou zmenou pre nás bola zmena nášho pracovného vzťahu na zamestnancov Mesta Banská Bystrica. Už dlhší čas sme sa vo výbere našej okresnej rady zaoberali myšlienkou vytvoriť jednu základnú organizáciu z existujúcich 9 ZO OZ pri materských školách a jednej základnej škole bez právnej subjektivity v Banskej Bystrici. Ako členka výboru a vedúca sekcie pedagógov materských škôl som mala obavy, ako bude taká veľká základná organizácia fungovať, keď pracoviská sú roztrúsené po celom meste, a či bude fungovať informačný tok. Ale bola to výzva! Najťažšie je zachytiť ten správny vietor do plachiet, a potom – potom to už ide. Aj nám to išlo a vyšlo.

Nešli sme však bezhlavo, mali sme pri sebe našu okresnú predsedníčku Ivetku Majerovú. Pod jej taktovkou sme sa prostredníctvom predsedov existujúcich ZO obrátili na členov, či vôbec podporia a pochopia náš zámer stať sa silným sociálnym partnerom Mesta Banská Bystrica, či zachovajú svoje členstvo a, naopak, znásobia silu základnej organizácie.

Bol vytvorený prípravný výbor, ktorého úlohou bolo pripraviť všetko potrebné na zvolanie ustanovujúcej členskej schôdze, vypracovať stanovky ZO OZ, zabezpečiť zrušenie existujúcich 9 ZO, dať dokopy zoznamy členov, nové dohody o zrážkach zo mzdy, vybudovať informačný tok medzi škôlkami. Začal pracovať novozvolený 9-členný výbor ZO, v ktorom boli zastúpené učiteľky materských, riaditeľky materských škôl, nepedagogickí zamestnanci a 1 zástupca základnej školy bez právnej subjektivity. Materské školy v meste si členky nového výboru rozdelili podľa spádových oblastí.

Pri prvej evidencii členov vyšli nasledovné údaje: z 27 materských škôl sme mali v odboroch 17 materských škôl, 1 základnú školu bez právnej subjektivity a 1 materskú školu s právnou subjektivitou. Organizovaných bolo 124 členov. Nám sa to však mánilo a vyzvalo nás to získavať aj nových členov a ďalšie materské školy do odborov. A rodinka sa začala rozrastať. Na ďalšej členskej

schôdzi sme pri informácii o evidencii členov uvádzali počet 132. Schválili sme svoje vlastné stanovky, ktoré boli dňa 22. 3. 2007 zaevidované na ministerstve vnútra. Na členskej schôdzi sme sa dohodli o výške príspevku na činnosť našej ZO. Na začiatok sme schválili 10 Sk na mesiac a člena, čo je nízka suma, ale nám ide najmä o informácie, aby každý člen ZO vedel, aká je situácia v kolektívnom vyjednávaní, aké zákony, vyhlášky, predpisy môžeme pripomienkovať, kde sa dá dostať k podrobnejším informáciám o tom, čo sa deje, a aby si členovia uvedomili, že dosiahnuté výsledky našich odborových predákov – to je vlastne život náš každodenný. Pracovné podmienky, mzdy, sociálna politika.

Naša ZO sa začala stavať na vlastné nohy. Keďže pri našom zamestnávateľovi – Meste Banská Bystrica, pôsobí 5 odborových organizácií, zorganizovali sme stretnutie a podpis dohody podľa § 232 Zákonníka práce, že každá ZO bude vystupovať samostatne za svojich zamestnancov. Pomalými krôčikmi sme sa zapájali do života, nemali sme problém získať dohody o zrážkach zo mzdy, stáť na 1. mája medzi odborármi na Námestí SNP v Banskej Bystrici, podporiť prijatie novely Zákonníka práce v Bratislave, zaoberať sa navrhovanými zjazdovými dokumentmi, prostredníctvom profesijnej sekcie pripomienkovať aktuálnu legislatívu. Naša základná organizácia bola prítomná aj na V. zjazde OZ PŠaV na Slovensku v Piešťanoch, zastúpená svojou predsedníčkou.

Ku koncu prvého roka našej existencie sme sa stávali istejšími, bolo to cítiť i pri kolektívnom vyjednávaní so zamestnávateľom. Tú zvláštnu silu vyvolala odvaha a počet členov v našej ZO. Po roku sme zvolali výročnú členskú schôdzu na 7. 3. 2008. Pozvali sme hostí – zástupcov zamestnávateľa, zástupcov odborového zväzu a ja som mohla vo svojej správe o činnosti s radosťou konštatovať a popýšiť sa, že naša odborárska rodinka má prírastky. Z pôvodných 124 je nás už 145 členov a predstavte si, z 10 škôlok, ktoré neboli v odboroch, už zostali len 4. Radosť sa však striedala s pocitom zodpovednosti, lebo vystúpiť pred viac ako 100 členmi a pred hostami, vyvolávalo vo mne rôzne pocity. Ale stačí, keď máte okolo seba správnych – tých svojich ľudí, a strach sa

stratí. V ten deň sme si spomenuli s kvietkom a potleskom vďaka i na 9 predsedov základných organizácií, ktorí svoje členky doviedli do jednej spoločnej. Mali sme okolo seba aj členky, ktoré už pevne stáli na svojich nohách a práve vtedy ich prekvapil dôchodkový vek. No povedzte, nebola to samozrejmosť, spomenúť si na ne, pozvať ich, podať im ruku, popriať zdravie a poďakovať za to, že zachovali priazeň odborom aj na dôchodku? Taká bola naša výročná členská schôdza a v jej závere sme museli urobiť ešte jednu vec – museli sme sa pustiť ruky, ktorá nás viedla a bola nám z odborárskej rodiny najbližšie. Pretože každý z nás má právo rozhodnúť sa a ísť za svojimi životnými výzvami, naša okresná predsedníčka Iveta Majerová kandidovala na funkciu predsedníčky Rady ZO pre stredné školy v krajoch Banská Bystrica, Trenčín, Žilina. A tak sme sa jej poďakovali za dlhoročnú prácu metlou. A viete prečo? Vraj nová metla dobre metie. Tak, Ivetka, veľa šťastia a všetko len to najlepšie!

A nám ponúkla ruku naša nová okresná predsedníčka Katka Lišková. Takže aj ona dostala metlu. Keď tá nová tak dobre metie, budeme sa snažiť pomaličky rásť – a aj tebe, Katka, veľa šťastia a všetko najlepšie!

Viete, obavy sú stále, ale už nie z toho, či bude základná organizácia fungovať. Ukázalo sa, že to bol správny krok pre našu odborársku rodinku, veď povedzte, v ktorej rodine pribudne za 1 rok 21 súrodencov? A prezradím vám tajomstvo, po výročnej členskej schôdzi pribudli ďalší dvaja. Oslovili ma na ulici, že vraj chcú ísť aj oni medzi nás. Ale teraz si musíme dať pozor, aby sme ich nesklamali a dokázali viesť tou správnou cestou.

No tak, čo si o nás myslíte, sme naozaj v niečom iné? Majte sa všetci dobre, zdraví vás predsedníčka základnej organizácie OZ pracovníkov školstva a vedy na Slovensku pri materských školách a ZŠ bez právnej subjektivity Mesta Banská Bystrica Anna Nosáľová. Prijímajte výzvy a nebojte sa, veď každá nová cesta nás vedie k tomu istému cieľu. Pracovať vo veľkej odborárskej rodine pracovníkov školstva a vedy na Slovensku.

Anna Nosáľová

Rokovanie odborárov vysokých škôl a priamo riadených organizácií

V rekreačnom zariadení Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku CROCUS v Kežmarských Žľaboch sa v dňoch **16. – 18. apríla** uskutočnilo rokovanie pléna Združenia vysokých škôl a priamo riadených organizácií.

Za účasti predsedu zväzu Ing. Jána Gašperana, poradcov predsedu OZ právnika JUDr. Rastislava Bájaneka a koordinátorky ekonomických činností OZ Ing. Tatjany Koperovej, prof. Františka Schlossera, vedúceho úradu MŠ SR, podpredsedníčky RVŠ doc. Anny Čekanovej, pod vedením predsedu združenia MUDr. Alexandra Kurtanského účastníci hovorili k témam ako návrh zákona o verejnej službe, zmeny v zákone o sociálnom fonde, metodika delenia štátnej dotácie pre verejné vysoké školy. Bilancovali novelu zákona o vysokých školách. Ďalej účastníci hodnotili priebeh univerzitných a fakultných odborových konferencií, ako aj kolektívne vyjednanie a univerzitné kolektívne zmluvy na rok 2008. Predseda združenia informoval o možnostiach účasti na medzinárodných projektoch Teória a prax kolektívneho vyjednanie na vysokých školách.

V diskusii odzneli podnety:

- zamestnanosť na vysokých školách, pracovné pomery na dobu určitú
- perspektívne schémy a metódy financovania VŠ v SR
- stanovenie minimálnych pracovných úväzkov formou vyššieho právneho predpisu s následným vplyvom na

odmeňovanie

- hraničný vek v zákone o VŠ – 65 rokov
- pracovné pomery na dobu určitú, resp. na dobu neurčitú
- riešenie platových podmienok na vysokých školách SR po konverzii na euro, koeficienty plátov učiteľov VŠ k priemernému platu v národnom hospodárstve
- kriteriálne odmeňovanie netarifnými zložkami plátov
- uplatňovanie príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie na VŠ
- realizácia príspevku na kolektívne vyjednanie zo sociálneho fondu
- účasť zástupcu odborov na zasadaniach vedenia univerzít a fakúlt
- kolektívne vyjednanie, univerzitné a fakultné kolektívne zmluvy z pohľadu SRK
- zvýšená produktivita učiteľa VŠ sa neodrazila adekvátne na zvýšení platu
- počet VŠ na Slovensku, strop ich počtu, postup diverzifikácie VŠ
- nadmerná administratíva VŠ, racionalizácia činnosti VŠ
- použitie grantov na nepríslušné výdavky

Predseda združenia p. Kurtanský upozornil aj na ekonomický význam ďalšieho a celoživotného vzdelávania, ktoré sa na

VŠ zanedbáva napriek tomu, že EÚ vkladá veľké finančné prostriedky do tejto oblasti. Požiadal vedúceho úradu MŠ SR, aby do novely zákona o ďalšom vzdelávaní bolo zakomponované, že VŠ majú prioritné právo poskytovať ďalšie vzdelávanie v odboroch, ktoré prednášajú.

V druhej časti rokovania sa uskutočnilo školenie vyjednávačov zastupujúcich základné organizácie pri kolektívnom vyjednaní. Témami školenia boli ustanovenie Zákonníka práce dotýkajúce sa osobitne kolektívnych zmlúv na vysokých školách, Kolektívna zmluva vyššieho stupňa vo verejnom záujme na rok 2008, školské kolektívne zmluvy na rok 2008. V praktickej časti v rámci tvorivých dielní sa účastníci zameriavali na vypracovanie kolektívnej zmluvy na vysokej škole. Všetci prítomní ocenili možnosti výmeny skúseností pri uzatváraní kolektívnych zmlúv, ale najmä tvorbu a využívanie sociálneho fondu.

Pri hodnotení kolektívneho vyjednanie a kolektívnej zmluvy na úrovni univerzity, resp. fakulty na r. 2008, zástupcovia univerzít informovali:

- či zamestnávateľ vyplatí zamestnancovi, s ktorým skončí pracovný pomer z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo b) Zákonníka práce, odstupné nad rozsah ustanovený podľa § 76 ods. 1 Zákonníka práce, najmenej v sume jedného funkčného platu zamestnanca.
- ako je to pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na predčasný starobný dôchodok, starobný dôchodok a invalidný dôchodok, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 %, zamestnávateľ poskytne zamestnancovi odchodné nad ustanovený rozsah podľa § 76 ods. 6 Zákonníka práce, najmenej v sume jedného funkčného platu zamestnanca.
- aká je výška príspevku zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie, v zamestnávateľských zmluvách

uzatvorených počas roka 2008 je najmenej 2 % z objemu zúčtovaných plátov zamestnancov. V tomto bode hovorili o konkrétnych ustanoveniach kolektívnych zmlúv, počet zúčastnených zamestnancov, percento zúčastnených z celkového počtu zamestnancov a odhadnutý náklad v Sk na DDS v r. 2008.

Informovali o celkovom prídely do sociálneho fondu a jeho tvorbe:

- či je tvorený povinným prídely vo výške 1 % alebo ďalším prídely najmenej vo výške 0,25 % zo súhrnu funkčných plátov zamestnancov, zúčtovaných zamestnancom na výplatu za bežný rok. Ďalej hovorili o vyjednanej percentuálnej výške náhrady za práce-neschopnosť a pod.

Hovorili aj o ďalších ustanoveniach KZVS vo veci prídely zo SF na potreby kolektívneho vyjednávania. Predseda združenia A. Kurtanský zhrnul výsledky kolektívneho vyjednávania na jednotlivých vysokých školách na Slovensku. Niekde sa podarilo vyrokovať viac, nad rámec vyššej kolektívnej zmluvy, niekde len v rozsahu kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. Predložil prehľad o výške odchodného a výške percenta tvorby sociálneho fondu.

Na záver účastníci pléna združenia prijali uznesenia, ktoré ukladajú úlohy predsedovi združenia a orgánom združenia.

Vo voľnom čase časť členov pléna, sa vydala na turistickú trasu na Brnčalovu chatu na Zelenom plese.

Členovia pléna združenia VŠ a PRO veľmi kladne hodnotili program, ako aj priebeh rokovania, účasť hostí a celkovú atmosféru. Vyjadrili maximálnu spokojnosť pri získaní poznatkov a výmene skúseností.

Mgr. Katarína Zozuláková
špecialistka združenia VŠ a PRO

Zmeny po V. zjazde OZ PŠaV vo funkciách

V novembri 2007 sme na zjazde OZ PŠaV na Slovensku, ktorý sa uskutočnil v Piešťanoch, hodnotili 4-ročné pôsobenie a dosiahnuté výsledky nielen v rámci zväzu, ale aj v združeniach základného, stredného a vysokého školstva a PRO.

V mesiacoch február – marec 2008 zhodnotili svoju prácu aj predsedovia rád ZO OZ za Združenie základného školstva a predsedovia krajských rád Združenia ZŠ.

Na okresných a krajských konferenciách prebehli voľby predsedov a do ďalšieho 4-ročného funkčného obdobia si delegáti v niektorých okresoch a krajoch zvolili nových funkcionárov na poste predsedov rád ZO OZ a krajských rád Združenia ZŠ.

V **Združení základného školstva** sme zaznamenali zmeny na:

a) **okresnej úrovni** v týchto okresoch:

Rada ZO OZ Galanta – doposiaľ funkciu predsedu Rady ZO OZ vykonávala Mária Valentová - novozvolená predsedníčka Rady ZO OZ: **Erika Kostolániová**

Rada ZO OZ Piešťany – doterajší predseda – Jozef Činčura - novozvolený predseda **Igor Číž**

Rada ZO OZ Prievidza – doterajší predseda - Štefan Mihalus - novozvolená predsedníčka – **Marta Andrisová**

Rada ZO OZ Šaľa – doterajšia predsedníčka – Helena Fialová -novozvolená predsedníčka – **Eva Kutáková**

Rada ZO OZ Žilina – doterajšia predsedníčka Mária Hronská - novozvolená predsedníčka **Nora Zapletajová**

Rada ZO OZ Banská Bystrica – doterajšia predsedníčka – Iveta Majerová - novozvolená predsedníčka **Katarína Líšková**

Rada ZO OZ Veľký Krtíš – doterajšia predsedníčka – Eva Spryňová -novozvolená predsedníčka **Anna Husárová**

Rada ZO OZ Rožňava – doterajšia predsedníčka – Helena Hrivnáková -novozvolená predsedníčka **Erika Hagovská**

b) **krajskej úrovni:**

KR Z ZŠ Nitra
doteraz predseda: Dušan Drábik
novozvolený predseda: **Miroslav Kováč**

KR Z ZŠ Žilina
doteraz predsedníčka: Mária Hronská
novozvolená predsedníčka: **Nora Zapletajová**

KR Z ZŠ Banská Bystrica
doteraz predsedníčka: Iveta Majerová
novozvolený predseda: **Vladimír Repa**

KR Z ZŠ Košice
doteraz predsedníčka Eva Kmecová
novozvolená predsedníčka
Ingrid Gamčíková

V Združení stredného školstva ukončil funkciu predseda rady ZO stredného školstva stredoslovenského regiónu Ing. Jozef Gajdoš a do funkcie na ďalšie obdobie bola zvolená **Ing. Iveta Majerová.**

V Združení vysokých škôl a priamo riadených organizácií ukončil funkciu predsedu rady ZO OZ pri Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici Ing. Fedor Lepiš, CSc., a funkciou predsedníčky bola poverená **Mgr. Zuzana Piliarová.**

OZ PŠaV ďakuje všetkým, ktorí ukončili funkciu, za odvedenú prácu so želaním úspechov v nových pracovných pozíciách.

Novozvoleným funkcionárom želáme veľa elánu, vytrvalosti a úspechov v pokračovaní nastúpenej cesty.

Vedenie OZ PŠaV

Daruj cestu vlakom

Acete urobiť radosť Vaším najbližším a neviete, ako na to?

Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Vám predkladá produkt Daruj cestu vlakom - milodarom cestovný lístok voľteľný, ktorý je síň individuálne každému na mieru. Stačí totiž ako platidlo za vstúptie do cestovného dokladu a môžete si ho zakúpiť v železničných staniách v hodnote:

- 100 Sk (vrátane DPH)
- 250 Sk (vrátane DPH)
- 500 Sk (vrátane DPH)

ak neviate, ako urobiť radosť svojím najbližším. Darujte cestu vlakom!

Ďalšie zľavy pre cestuícich

právnym vezmami. Navštívte s nami antické Grécko, horúce Bulharsko, alebo skalami ovnené Cherrátsko a usmíjte sa cestovnom. Výhodná cena tejto ponuky v prípade využitia plátni cestujúcimi je nasledovná:

- do Thessalonik - cena spätočného cestovného lístka už od cca 2 734 Sk na osobu,
- do Burgasu a Varny - cena spätočného cestovného lístka už od cca 2 814 Sk na osobu,
- do Spilto - cena spätočného cestovného lístka už od cca 2 324 Sk na osobu.

K uvedeným cenám cestovných lístkov je potrebné pripočítať cenu ležadla:

- ležadlo v 4 - miestnom kúpé 497 Sk/osoba
- ležadlo v 6 - miestnom kúpé 334 Sk/osoba

Plánujete navštíviť našich blízkych susedov a spoznať ich kultúra, národné tradície a pamätihodnosti? V prípade, ak chcete usmívať, Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Vám odporúča využiť vynikajúce relaxačné zľavy. Cena spätočného cestovného lístka na vybrate trasy je pritom naozaj ústavná.

- Braňisava - Wien Südbahnof v hodnote cca 309 Sk (9,2 EUR), s celodenným pripitkom na mestskú dopravu vo Viedni v hodnote cca 423 Sk (12,6 EUR)
- Nitra - Wien Südbahnof v hodnote cca 510 Sk (15,2 EUR), s celodenným pripitkom na mestskú dopravu vo Viedni v hodnote cca 624 Sk (18,6 EUR)
- Braňisava - Budapešť v hodnote od cca 536 Sk (16 EUR)
- Košice - Budapešť v hodnote cca 670 Sk (20 EUR)
- Košice - Miskolc v hodnote cca 201 Sk (6 EUR).

Vaša Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.

Školské výlety a prázdninové akcie len za 200 Sk

Železničná spoločnosť Slovensko

Nezvyšujeme ceny

Pre viac informácií a zľavové karty v železničnej spoločnosti Slovensko, a. s., kliknite na www.slovakrail.sk alebo si telefonujte číslo kontaktného centra 10 100.

Volajte 18 188

Kliknite na www.slovakrail.sk

Získajte informácie v elektronickej forme

info@slovakrail.sk

Potrebuje pomoc? Volajte jednotné európske

číslo tiesňového volania 112

Železničná spoločnosť Slovensko

LETO 2008

so Železničnou spoločnosťou Slovensko, a. s.

Chcete íť na kvet? Dobreho raba sa akoby šabály výlet? Aké je dobré správanie pri výlete? Výber sa s nami. Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Vám ponúka jedinečnú možnosť, ako spojiť osvetlenie so zábavou, či relaxáciou. Stačí sa iba rozhodnúť, výber si to správne mieste a ďalej už len sa neba zračí.

Keďže štruktúra výletu určuje cestovník. Do toho Vám ponúkame tri zručné možnosti, ktoré Vám ponúkame: rozšírením výletu sa Vám šabály výlet, alebo iba výlet zasať na nepopulárnejšie trasy.

Školské výlety a prázdninové akcie len za 200 Sk

brary, Tatranská Lomnica alebo Stredná časť Tatier. Zľazte iba 200 Sk

o Vysokých Tatier

ského prírodného národného parku Tatranské Karpaty. Vlak A VLAČKA, ktorá je platná od 1. mája do 30. septembra 2008 získate vlak.

ako:

ek zo Slovenska do Chvojnice

ú železnice (Chvojnice - Vyšný

vrh).

10, maximálne do dňa 20. roka

ikar je nárok na jedného sprievodcu,

ktorý má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

a 1 platíce dieťa do 15 rokov).

Polprírodnou je jeden platíci cestujúci nad 18 rokov a 1 platíca dieťa vo veku do 15 rokov.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka

veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

Vlak a vláčik

Zadajte letné dobrodružstvo na leto 2008, ktoré vytrvá od 1. 5. 2008 do 30. 9. 2008. Získate si zľavu 60% z obvyklého cestovného. Všetci členovia skupiny pritom získavajú aj ďalší rad zaujímavých výhod.

Autovlak

Dovolenka v stávej Prahe je blízko, ako si myslíte. Zabezpečte si zbytočne dlhú prípravu, zbierate deti, príbuzných, kamarátov a nasadíte do vlaku. Príbalte si aj svoje auto a cesta do stredovekého centra nabezručných bábryškov, kamenných uličiek, starých námestí a tma-

ry ovplyvnená prýsom skupiny zaplatí 100% cestovného, každý ďalší člen skupiny vo veku nad 15 rokov cestuje so zla-

spúšťa cestovný lístok výkonom odkiaľkoľvek do Žiliny
 spúšťa cestovný lístok na každom lanovku z Vyšnej na Chlebe
 Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka veku + 1 dospelý vedúci. Na každý 20 účastníkov je nárok na jedného sprievodcu, ktorý má poslať bezplatne.

s neleným osobným automobilom alebo motocyklom na spoločnom vozíku. Už na druhý deň ráno sa tak otcovia odýcajúci a jeho kľučku na Práskom blá-

neriskujete degramné nehody
 cesta absolvujete bez únavy
 ušetrite za ubytovanie v hoteloch
 pri nastúpaní si dohodnete so sprievodcom veľa čias, ktoré Vás zobudí v čase cestovného lístka je zahrnuté si občerstvenie a voda na istú hygienu.

nej stanica na Slovensku do stanic Slov-

ny Slovakia za aktívne dovolenky, a

a za to všetko získate.

spúšťa cestovný lístok vlakom ako

ako si nie je predstaviť. Zaplatíte iba

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

spúšťa cestovný lístok vlakom

Skupina Skupina Mini

Minimálny počet žiakov a sprievodcov je 10, maximálne do dňa 20. roka veku + 1 dospelý vedúci. Na každý vlak má poslať bezplatne.

neriskujete degramné nehody
 cesta absolvujete bez únavy
 ušetrite za ubytovanie v hoteloch
 pri nastúpaní si dohodnete so sprievodcom veľa čias, ktoré Vás zobudí v čase cestovného lístka je zahrnuté si občerstvenie a voda na istú hygienu.

Euromanifest 2008 v Ľubľane

Analýza štatistických údajov, ktoré v oblasti miezd urobila Európska odborová konfederácia (ETUC), ukázala, že

- podiel miezd na HDP už niekoľko rokov nerastie (podľa údajov Eurostatu poklesol tento podiel od roku 2000 o 1,6 %, zatiaľ čo zisky spoločností neustále rastú), v dôsledku čoho klesá reálna kúpyschopnosť bežných pracujúcich,
- zväčšuje sa rozdiel medzi platmi za porovnateľnú prácu v rôznych krajinách Európy (kým v roku 2000 malo 20 % najlepšie zarábajúcich priemerný plat 3,5-krát väčší ako 20 % najslabšie zarábajúcich, v roku 2005 bol už tento pomer 5-násobný),
- rast platov manažérov nie je primeraný rastu priemerného platu (20 najlepšie platených manažérov má priemerný ročný príjem 8,5 milióna eur, čo je 300-krát viac ako priemerný plat európskeho zamestnanca),
- práca žien je oceňovaná o 15 % menším platom ako rovnaká práca mužov,
- neustále brzdenie rastu platov zamestnancov vo verejnom sektore nezodpovedá výkonnosti ekonomiky vo väčšine európskych štátov.

ETUC preto v tomto roku zamerala svoje aktivity na podporu vyšších miezd, vyššej kúpnej sily a na zníženie nerovnosti v odmeňovaní zamestnancov. ETUC formulovala potom hlavné požiadavky kampane nasledovne:

- zvýšenie kúpnej sily, aby sa mohlo skončiť s chudobou, podpora oprávnených požiadaviek v zaostávajúcích európskych ekonomikách,
- dôstojná minimálna mzda vo všetkých európskych krajinách a zmen-

šenie rozdielu miezd medzi jednotlivými krajinami,

- väčšia rovnosť medzi tými, ktorí riadia podniky, a ostatnými zamestnancami a rovnosť v odmeňovaní mužov a žien,
- spravodlivá deľba pre všetkých pracujúcich vrátane tých, ktorí pracujú vo verejných službách.

Vyvrcholením kampane Európskej odborovej konfederácie bola manifestácia, ktorá sa konala v sobotu **5. apríla v Ľubľane**. ETUC zvolala demonštráciu v spolupráci so slovinskými odbormi ZSSS (Zveza svobodnih sindikatov Slovenije) do hlavného mesta Slovinska nielen preto, že Slovinsko je v súčasnosti predsedajúcou krajinou EÚ, ale najmä preto, že v tomto termíne (4. – 5. 4. 2008) sa v slovinskom mestečku Brdo pri Kranju konalo zasadnutie ministrov hospodárstva a financií členských krajín EÚ a zástupcov Európskej centrálnej banky (ECOFIN), ktoré rokovalo o svetovej finančnej kríze a tiež o verejných financiách a sociálnych transferoch. Na demonštrácii sa zúčastnilo asi 30-tisíc odborárov z 54 národných odborových konfederácií a priemyselných federácií z 29 európskych krajín (okrem 23 členských štátov EÚ aj zo Švajčiarska, z Chorvátska, zo Srbska, z Ruska, Ukrajiny a Macedónska). Konfederáciu odborových zväzov SR pod vedením jej prezidenta M. Gazdika zastupovalo vyše 70 demonštrantov z 11 odborových zväzov (dva autobusy), z toho 10 z OZ PŠaV (za ZŠ: J. Gereková, A. Chrenková, E. Pavelková, E. Straková, M. Tatarková, za SŠ: D. Fullová, M. Fullová, B. Vilinová, za VŠ: V. Kovár, L. Turanová). Skupiny demonštrantov sa obvyčajne odlišovali vestami (tričkami) a čapicami (slovenská mala oranžové vesty, žlté šiltovky, žlté píšťalky a drevené rapkáče). Povzbu-

dzujúca bola účasť mladých odborárov. Samotná trojhodinová manifestácia pozostávala z popoluďňajšieho pochodu zoradených demonštrantov stredom mesta po 1,5 km trase (po Slovinskej ulici) po námestie (Kongresni targ), kde bola postavená tribúna pre kapelu a rečníkov. Aj keď sa každý asi z 20 rečníkov prihovráal demonštrantom vo svojom rodnom jazyku, bolo zrejmé, že všetci sa držia ústrednej témy manifestácie.

Demonštrácia v Ľubľane vyjadrila protest európskych odborárov proti:

- znižovaniu podielu platov a miezd na HDP vo väčšine európskych krajín,
- výzvam európskych politických predstaviteľov na zastavenie rastu platov a miezd, najmä vo verejnom sektore, a to v situácii, keď životná úroveň stagnuje alebo klesá a keď je, naopak, potrebné zabezpečiť väčšiu kúpnu silu,
- extrémne vysokým odmenám manažérov a riaditeľov, ktoré sa neustále zvyšujú,
- pretrvávajúcim rozdielom v odmeňovaní mužov a žien.

ETUC (European Trade Union Confederation – Európska odborová konfederácia, 1973) nadväzuje na činnosť ERO-ICFTU (Európska regionálna organizácia Medzinárodnej konfederácie slobodných odborov, 1950) a reprezentuje okolo 60 miliónov odborárov. Jej členstvo predstavuje 81 národných odborových konfederácií z 36 európskych štátov a 12 európskych priemyselných federácií (ako napríklad federácia kovrobotníkov – EMF, zamestnancov verejných služieb – EPSU, školstva – ETUCE, baníctva – EMCEF, policajtov – EUROCCOP...). Prezidentkou ETUC je od mája 2007 Švédka W. Lundby-Wedinová, generálnym tajomníkom je Angličan J. Monks. ETUC v rámci kampane Sociálna Európa okrem iného organizuje aj euromanifestácie, napr. v decembri 2001 v Bruseli (100-tisíc demonštrantov), v marci 2004 opäť v Bruseli (80-tisíc demonštrantov), a pre školstvo známu demonštráciu 14. februára 2005 v Štrasburgu (so zastúpením 50-tisíc demonštrantov z 21 členských organizácií ETUCE) proti Bolkensteinovej smernici, ktorá medzi službami zahrnuje aj vzdelávanie.

Vladimír Kovár
člen Predsedníctva OZ PŠaV

Seminár o vzdelávaní učiteľov v Európe

V dňoch **10. – 11. marca 2008** sa J. Lužák, podpredseda zväzu, a tľmočník M. Mlčoušek zúčastnili v Bledě, v Slovinskej republike, na seminári, ktoré organizovalo ETUCE. Prerokovaným materiálom bol návrh Strategického dokumentu vzdelávania učiteľov v Európe. Tento materiál bol v pôvodnej verzii prijatý európskymi orgánmi už v roku 1994 a v súčasnosti bol dopracovaný tak, aby sa mohol stať východiskom pre vzdelávanie učiteľov v štátoch Európskej únie. Materiál bol poskytnutý na posúdenie pred začatím seminára všetkým prihláseným účastníkom. Na seminári bol opätovne prezentovaný a doplnený vystúpeniami renomovaných odborníkov z univerzít a ďalších vzdelávacích inštitúcií

z Nórska, Dánska, Fínska, Holandska, zo Škótska, Slovinska, z Rakúska... Po diskusii v pléne a v pracovných skupinách účastníci seminára dokument prijali a po doplnení pripomienok ho dajú na vedomie zúčastneným organizáciám. Jeho definitívne prijatie je podmienené súhlasným stanoviskom Výboru pre vzdelávanie pri Európskej komisii. Dokument zahŕňa všetky oblasti vzdelávania učiteľov – od pregraduálneho až po najvyššie formy doktorandského štúdia. V jednotlivých kapitolách sú pomenované východiská a zároveň návrhy riešení a postupov v problémových oblastiach vzdelávania učiteľov. Dokument rieši veľmi aktuálnu otázku všetkých štátov EÚ – získavanie učiteľov pre povolanie a ich udržanie v rezorte

vzdelávania. Naši zástupcovia na seminári sa s materiálom stotožnili vzhľadom na to, že vystihuje aktuálne problémy vzdelávania pedagogických zamestnancov v našom školskom systéme. Korešponduje s pripravovaným zákonom o pedagogických zamestnancoch, ktorý má ambíciu riešiť koncepciu vzdelávania pedagogických zamestnancov v kariérom systéme vrátane adekvátnych riešení v sociálnej oblasti. Po dopracovaní dokumentu bude v primeranej forme zverejnený pre odbornú pedagogickú verejnosť prostredníctvom [www.stanky a AZ](http://www.stanky.aaz).

Jozef Lužák
podpredseda OZ PŠaV
predseda Združenia stredného školstva

Oceňovanie pedagógov mesta Moskvy

V dňoch od **25. 3. – 31. 3. 2008** sa J. Gašperan, predseda zväzu, a E. Klikáčová, vedúca úradu zväzu, na osobné pozvanie Odborového zväzu

zamestnancov školstva a vedy Ruskej federácie – Moskvskej mestskej organizácie, zúčastnili na konferencii rozoberajúcej problematiku sociálno-

ekonomických vzťahov zamestnancov školstva hlavných miest. Na konferencii sa okrem delegácie zo Slovenska zúčastnili kolegovia z Ukrajinskej republiky, Bieloruskej republiky, Lotyšskej republiky, Maďarskej republiky, Estónskej republiky, Bulharskej republiky a Švédskeho kráľovstva. Súčasťou konferencie bolo aj vyhlásenie víťazov ankety Moskvský učiteľ roka a najlepšej základnej organizácie odborového zväzu mesta Moskvy na rok 2008. Delegácie počas pobytu absolvovali exkurzie do predškolských zariadení mesta Moskvy a stretnutia s bývalými víťazmi ankety Učiteľ roka.

Eva Klikáčová
vedúca úradu OZ PŠaV

Prevenencia a boj s násilím na školách

V dňoch 3. – 4. marca 2008 sa v Madride, v Španielskej republike, uskutočnil seminár o prevencii a boji s násilím na školách. Na seminári sa zúčastnili B. Venerčanová, riaditeľka ZŠ J. G. Tajovského Senec, a tlmočník zväzu M. Mičoušek. Diskutovalo sa na ňom okrem iného aj o rámcovej dohode o obťažovaní a násilí na pracovisku z dielne Európskej konfederácie odborových zväzov. Zástupcovia z mnohých európskych krajín predstavili svoje národné aktivity a názory v oblasti boja s násilím. Ich súčasťou sú nasledovné pozorovania. Rodičia sa tiež musia podieľať na riešení týchto problémov. Musia byť viac kvalifikovaní na presadenie správnych riešení. Je takisto nevyhnutné, aby sa uznala autorita učiteľa. Nie jeho autoritárskym správaním, ale autoritou, ktorá je prirodzená.

Ďalšou nevyhnutnosťou je presadiť občianske vzdelávanie. Násilie sa vyskytuje na miestach s vysokým medziľudským napätím. Treba riešiť jeho príčiny a nie príznaky. Dôležitou súčasťou

tohto procesu je hodnotenie rizík. V mnohých krajinách bolo nutné preskúmať rôzne existujúce a už zavedené praktiky. Samozrejme, so spoluprácou odborov. V Španielsku tento proces vyžaduje zvýšiť spoluprácu medzi regiónmi. Delegáti sa zhodli na tom, že akékoľvek násilie v školách je neprijateľné. Na riešení tohto problému sa musí podieľať celá spoločnosť. Treba zvyšovať povedomie, vypracovať špecifický rámec pre sektor školstva a takisto aj spôsob, ako by školský sektor mal spolupracovať s políciou. Šikanovanie cez internet alebo mobilnú komunikáciu narastá a je takisto neprijateľné. Anglická organizácia NUT predstavila svoju kampaň o správaní žiakov. Vo svojej správe sa venovali práci na ich úspešnej Charte pre školy, ktorá pomáha učiteľom riešiť otázku násilia a oboznamuje ich s ich právami a povinnosťami. Učitelia nechcú mať pocit, že ich administratíva zastrašuje alebo že sú ohrozovaní z rôznych strán. Použitie primeranej sily je dovolené, ak ide o zaistenie bezpečnosti žiaka a ochranu majetku. Rodičia tým však učiteľov

môžu brať na zodpovednosť a obviňovať ich z nesprávneho postupu – tento fakt boj s násilím na školách komplikuje. Spomínali sa aj médiá a ich sústredenie na negatíva v školstve. Mimovládne organizácie by sa mali do procesu viac zapájať. Vytvorenie núdzového krízového plánu je pre školy veľmi dôležité. Prevencia je však ešte dôležitejšia. Ak sa násilie vyskytne, škola ho rieši prostredníctvom krízového plánu. Súčasťou riešenia je aj mediácia. Zahŕňa prezentáciu pravidiel, vypočutie partnera, pochopenie problému, poskytnutie riešenia a jasne formulovanú dohodu. Násilie sa odohráva v situáciách, kde na vyjadrenie problému útočník nemá slová, a preto používa päste. Žiaci so správnym sebavedomím však môžu výskyt násilia znížiť. Pomôcť môžu aj rodičia – mali by sa viac rozprávať so svojimi deťmi. Násilie znižuje aj komunikácia a participácia študentov. Študenti by preto mali byť zapojení do procesu vypracovávania školských poriadkov. Vo vyšších ročníkoch potom môžu slúžiť ako mediátori.

Michal Mičoušek

Európsky sektorový sociálny dialóg v školstve

Po ukončení série regionálnych seminárov na uvedenú tému usporiadal ETUCE inštruktážny seminár v Bruseli, v Belgickom kráľovstve, k postupu pri realizácii národných dialógov. Na inštruktážnom seminári sa zúčastnili J. Lužák, podpredseda zväzu, a tlmočník M. Mičoušek. V programe boli

zhodnotené doterajšie aktivity ETUCE v rokovaní s Európskou komisiou, priebeh návštev generálneho sekretára Martina Romera v jednotlivých štátoch a ohlasy na ne. Rokovanie p. Romera s ministrom školstva SR za účasti predsedu zväzu je naplánované na 6. mája 2008. Vo vystúpeniach referujúcich boli zhodnotené klady a nedostatky z doterajších aktivít v jednotlivých štátoch. ETUCE predstavil v súhrnnej prezentácii odporúčania pri organizovaní národných rokovaní z hľadiska obsahu, časového postupu, ako i taktiky odborov pri získavaní partnerstva s vládami a so zamestnávateľmi. V pracovných skupinách boli prezentované skúsenosti z jednotlivých štátov, za náš zväz vystúpil Dr. Lužák. Predpoklady na vytvorenie

európskeho orgánu – Výboru pre sektorový sociálny dialóg v školstve sú dobré, predpokladá sa, že by mohol začať svoju činnosť na jar v r. 2009.

Pre náš zväz bol seminár veľmi užitočný vzhľadom na to, že máme pripravený scenár postupu na podpis dohody s MŠ SR a zamestnávateľmi, ktorý môžeme korigovať na základe záverov a odporúčaní prijatých na rokovaní. Obsahové materiály zo seminára využijeme pri príprave základných dokumentov potrebných na vytvorenie uvedeného dialógu v slovenskom školstve. Za zamestnávateľov sa seminára zúčastnila štátna tajomníčka MŠ Bibiána Obrimčáková

Jozef Lužák
podpredseda OZ PŠaV
predseda Združenia stredného školstva

Slovinskí učitelia u nás

Súčasťou úspešnej praxe sú poznatky, ktoré vychádzajú z vlastných skúseností a sú zároveň konfrontované so svetom. Čas železnej opony už dávno pominul, môžeme sa slobodne rozhliaďnuť do sveta. Imperatív modernej doby velí – neobjavuj objavené, použi doma múdre a v praxi overené skúsenosti u iných. Nie nadarmo vymysleli naši predkovia príslovie – múdry sa učí z chýb iných a hlúpy zo svojich.

Združenie stredného školstva hľadá zahraničné kontakty od začiatku existencie zväzu a rozvíja podľa možnosti spoluprácu s partnerskými odborovými zväzmi v dnes už zjednotenej Európe. Po viacerých výmenných pobytoch našich funkcionárov sme našli kontakty na ESTUS – Odborový zväz vzdelávania, vedy a kultúry Slovinskej republiky. Naša početná návšteva (42 osôb) v Ľubľane v máji minulého roka podnietila záujem kolegov zo Slovinska. Ich delegáciu 21 slovinských kolegov zo stredných škôl sme privítali na Slovensku 15. mája 2008. Počas 3 dní sa zoznámili s našim školstvom, prirodzene, ukázali sme im naše hlavné mesto. Podarilo sa nám zorganizovať exkurziu do závodu Volkswagen, navštívili sme SOU strojárske na Ul. J. Jonáša a Hotelovú akadémiu na

Mikovíniho ul. v Bratislave. V sobotu dopoludnia bola zaujímavá prehliadka vodného diela Gabčíkovo na lodi.

Odchádzali domov naplnení dojmami z návštevy u nás. Konštatovali podobnosť problémov v školstve, vymenili sme si v družných debatách poznatky a skúsenosti zo školskej a odborárskej práce. Trošku im závidíme úroveň ocenenia ich práce – priemerné zárobky slovinských učiteľov sú nad tisíc eur mesačne.

Máme čo doháňať.

Recipročná návšteva učiteľov zo Slovinska potvrdila potrebu a užitočnosť vzájomných vzťahov. Obojstranne sme prejavili záujem o pokračovanie osobných kontaktov medzi našimi bratskými národmi.

Jozef Lužák

podpredseda OZ PŠaV
predseda Združenia stredného školstva

1. ročník pretekov o Pohár predsedu zväzu v obrovskom slalome

Dňa 7.4.2008 sa v lyžiarskom stredisku Dolinky – Žiar uskutočnil 1. ročník pretekov o Pohár predsedu zväzu v obrovskom slalome.

Putovný pohár získalo družstvo zo ZŠ Pionierska 2, Brezno v zostave **Daniela Jorčíková** a **Klaudia Proschingerová**. Na pretekoch sa zúčastnilo viac ako 30 pretekárov. Organizátorom podujatia bola rada ZO stredného školstva stredoslovenského regiónu pod vedením Mgr. Vlastimíra Trégera. Za zväz sa pretekov zúčastnil Dr. Jozef Lužák.

Memoriál Ladislava Hluška

7. ročník stolnotenisového turnaja v Čadci

Človek je nielen prácou živý... aj preto sa stretli 40 športoví nadšenci v piatok 11. apríla 2008 v Športovej hale v Čadci.

Rada základných organizácií OZ PŠaV na Slovensku, Združenie stredného školstva v krajoch Banská Bystrica, Trenčín, Žilina tu usporiadali 7. ročník stolnotenisového turnaja a 1. ročník Memoriálu Ladislava Hluška. Stolný tenis v Čadci má dlhoročnú tradíciu a Čadčania sú majstri Slovenska. Organizátori z Čadce zastúpení Ing. Freiwaldom, riaditeľom turnaja, vytvorili pre športovcov zo stredného školstva výborné športové podmienky a organizátori za odbory zase pohodu počas turnaja.

Na turnaj prijala pozvanie aj rodina pozostalých po Ladislavovi Hluškovi, zastúpená manželkou a synom. Pán Hlušek pôsobil ako predseda komisie športu a člen výboru pri Rade základných organizácií. V minulom roku ho náhle zasiahla zákerná choroba a ukončila beh jeho života. Pán Hlušek bol aktívny odborár a nadšený športovec – stolný tenista. Na jeho pamiatku vyhlásila Rada ZO OZ stolnotenisový turnaj od tohto ročníka za Memoriál Ladislava Hluška. Všetci, ktorí prišli, neofutovali. Od 9.00 do 15.00 hodiny lietali loptičky na 9 stoloch a ženy, muži – jednotlivci aj družstvá bojovali o hodnotné ceny. Všetci zvíťazili, pretože prišli. Ale prví mohli byť len naozaj najlepší.

Blahoželáme víťazom!

Kategória ženy:

1. p. Ichnatšínová, Gymnázium Okružná, Žilina
2. p. Tužinská, ZŠŠOaS Ružomberok
3. p. Šmídová, ZŠŠOaS Ružomberok
4. p. Hanuliaková, Gymnázium, Čadca

Kategória muži:

1. p. Tužinský, ZŠŠOaS Ružomberok
2. p. Freiwald, SOU strojárske Čadca
3. p. Valárik, ZŠ – Flašíkovci, Zákopčie
4. p. Kasanický, ZŠŠOaS Ružomberok

Kategória družstiev:

1. Združená stredná škola obchodu a služieb Ružomberok „A“
2. Základná škola Zákopčie
3. Gymnázium J. M. Hurbana Čadca
4. SOU strojárske Čadca

Zúčastnení sa už teraz tešia na ďalšie športové podujatie – nohejbalový turnaj v júni v Banskej Bystrici a následne celoslovenské kolo v septembri. A ako nám bolo dobre, o tom svedčia aj priložené fotky.

Iveta Majerová,
predsedníčka Rady
ZO OZ, ZSS
BB, TN, ZA

Napätie v Štátnom divadle v Košiciach sa dalo na finále doslova krájať!

sledujte záznam ankety Zlatý Amos
29. júna 2008 o 17.59 hod. na STV2

Druhý ročník ankety Zlatý Amos sa uskutočnil od 2. 4. – 4. 4. 2008 v Košiciach. V stredu 2. 4. sa v SOU dopravnom uskutočnilo semifinále ankety, kde 16 semifinalistov súťažilo v dvoch súťažných disciplínach. Videovizitkou žiaci predstavovali svojich učiteľov a v ďalšom kole sme mohli vidieť voľnú disciplínu učiteľov spolu so svojimi žiakmi. Atmosféra bola vynikajúca, deti svojich učiteľov povzbudzovali skoro tak ako na hokejovom zápase. Zo semifinále postúpilo 8 učiteľov do finále, ktoré sa uskutočnilo v Štátnom divadle. Medzi postupujúcimi boli títo učelia: Mária Bilíková, Vlasta Lackovičová, Katarína Sedmáková, Adriana Kočerhová, Marek Marjov, Zuzana Zavacká, Lucia Zdechovanová, Mariana Ošková. Všetci finalisti súťažili v dvoch disciplínach, videovizitka a voľný program boli dôležité pri výbere ďalších 4 finalistov, ktorí postúpili do užšieho finále. V užšom finále sme mohli vidieť recitáciu básne o učiteľovi, ktorú si pripravili žiaci, a potom samotní učelia odpovedali na otázky detí. Do poslednej chvíle sme nemohli tušiť, kto vyhrá. Atmosféra bola úžasná a hlavne napätá. Porota mala veľmi ťažkú úlohu. Ale nakoniec sa predsa len rozhodla: druhým Zlatým Amosom sa stala pani učiteľka **Adriana Kočerhová zo ZŠ Široké**. Celým programom nás spre-vádzal Marcel Forgáč a Anička Dušenková, program dopĺňali Pavol Hammel a Zuzana Smananová. Najväčšie poďakovanie a môj obdiv patrí, účinkujúcim učiteľom, pretože učelia nie sú herci ani speváci, ani tanečníci, ale program, ktorý mali pripravený, bol jednoducho nádherný.

Ocenení učelia:

ZLATÝ AMOS – Adriana Kočerhová – získala korunku, žezlo a 100-tisícový šek, cenu venoval Robert Fico, predseda vlády, a 8-dňový zájazd pre dve osoby do Semmeringu – cenu venovala CK Cheyenn Tour Slovakia, s. r. o. Hlavnú, finančnú cenu odovzdal Ján Mikolaj, podpredseda vlády SR a minister školstva, a zájazd pani Renáta Májková z redakcie časopisu Pán učiteľ

AMOS SYMPAŤÁK – Helena Kodrazi – 30-tisícový šek – cenu odovzdal Ján Gašperan, predseda OZPŠaV na Slovensku

ZLATÁ ŠKOLA – ZŠ J. Hollého Topoľčany – 30-tisícový šek – cenu odovzdal Dušan Čaplovič, podpredseda vlády SR

AMOS PRESS – cena Slovenského syndikátu novinárov – Helena Kodrazi – pobyt v Repišti – cenu vyhlásila predsedníčka novinárskej poroty Ľubica

Drutarovská, cenu odovzdala Mária Čigášová zo SSN

Najhumornejšia poviedka – poviedka p. učiteľky Heleny Kodrazi – 5-tisícový šek – cenu odovzdal Ján Szöllös, podpredseda KSK

Špeciálna cena – Mária Bilíková – víkendový pobyt pre dve osoby v Semmeringu, cenu venovala CK Cheyenn Tour Slovakia, s. r. o., a odovzdala ju Renáta Májková, redakcia časopisu Pán učiteľ

V mene prezidenta republiky všetkým 8 finalistom odovzdal Oto Sabo, vedúci Kancelárie prezidenta v Košiciach, 8 pier.

Anketu videopozdravom podporili Ivan Gašparovič, prezident SR, a Ján Figel, eurokomisár.

Anketu ďalej podporili Robert Fico, predseda vlády, Ján Mikolaj, podpredseda vlády a minister školstva SR, Zdenko Trebuľa, predseda Košického samosprávneho kraja, František Knapík, primátor mesta Košice.

Osobne sa na ankete zúčastnili: Ján Mikolaj, podpredseda vlády a minister školstva SR, Dušan Čaplovič, podpredseda vlády, Oto Sabo, vedúci Kancelárie prezidenta SR v Košiciach. Za predsedu KSK sa na ankete zúčastnil Ján Szöllös, podpredseda KSK.

Porota:

Vladimír Kubovčík, sólista opery SND Bratislava, Zuzana Smatanová, držiteľka ocenenia Zlatý slávik, Štefan Kandráč, vedúci odboru školstva KSK Košice, Ondej Ivan, žiak Gymnázia Komenského Košice, Magdaléna Glasnerová, dramaturgička STV Bratislava, Pavel Ondek, odborový zväz, Anna Ghanamová, TASR Bratislava, Eva Klikáčová, vedúca úradu OZPŠaV na Slovensku.

Dohľad nad anketou mala JUDr. Eva Pršebice – notárka

Hlavný organizátor ankety:
Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

Spoluorganizátori:
Košický samosprávny kraj,
Súkromné gymnázium,
Dneperská 1 Košice

Renáta Vadásyová,
riaditeľka ankety

Pilotný projekt Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku hrađený z Európskych sociálnych fondov zrealizovaný

Koncom roka 2006 bol Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku úspešný pri podaní vzdelávacieho projektu hrađeného z Európskych sociálnych fondov, ktorý bol nazvaný Pilotný projekt odbornej prípravy pedagogických zamestnancov regionálneho školstva – členov OZ PŠaV na Slovensku, na tvorbu projektov, poznávanie legislatívy, nácvik IKT zručností pre potreby otvorenej školy. Snahou autorov projektu bolo vybaviť nás kolegov pedagógov a odborárov na rôznych stupňoch zväzových štruktúr kompetenciami k ich aktívnemu zaradeniu do perspektívnych moderných aktivít škôl, ktoré sa v nových podmienkach otvárajú. Približne sto prihlásených účastníkov bolo rozdelených do troch počtom vyrovnaných skupín podľa regiónov východ, stred a západ Slovenska. Každú skupinu čakalo absolvovanie troch vzdelávacích modulov. Termíny modulov museli zohľadňovať viacero faktorov, ako školské prázdniny, obdobia ukončovania klasifikácií žiakov v školách a napokon niektoré nevyhnutné aktivity samotného zväzu. Realizácia projektu, ktorá zahŕňala v zabezpečení samotného vzdelávania celkom deväť modulov, sa tak relatívne natiahla na obdobie od októbra 2006 do decembra 2007. Organizátori projektu zabezpečili kvalifikačných lektorov, z prostredia metodického centra, ministerstva, pracovníkov zväzu a tiež z konkrétneho prostredia praktického financovania školstva. To bol strategický bod smerujúci k naplneniu všetkých ambícií. Realizačná skupina bola vedením zväzu zostavená z vlastných zamestnancov. Jednotlivé posty boli prispôbené aj ich funkčnému profesijnému zadeleniu, a to v organizačno-riadiacej aj administratívnej pozícii. Prvému modulu predchádzala intenzívna činnosť v materiálo-technickom zabezpečení. V zmysle projektovej dokumentácie a vyhlášky o verejnom obstarávaní boli zakúpené notebooky, dataprojektory, flipcharty, plátno a iný spotrebný materiál pre individuálnu výbavu všetkých účastníkov. Vlastná realizácia vzdelávacej časti projektu bola umiestnená do priestorov rekreačného zariadenia Crocus v Kežmarských Žľaboch, ktoré patrí nášmu odborovému zväzu. Dispozičné

priestory v zariadení umožnili s prijateľnou mierou improvizácie celkom vhodný priebeh jednotlivých modulov.

Vzdelávanie v jednotlivých moduloch sa začínalo vždy vo štvrtok popoludní a končilo v pondelok obedom. Obsažnosť tém si vyžadovala intenzívne zaťaženie účastníkov nepretržite vrátane celej soboty a nedele. Výučba sa začínala po raňajkách a končila večerou. Niektoré dni aj po večeri do 21.00 hod., aby bola možná jedna dlhšia relaxačná prestávka v nedeľu popoludní. Napriek tomu, že rozvrh zamestnania bol náročný, účastníci záťaž zvládali pomerne dobre aj vďaka príjemnému okoliu zariadenia. Intenzita a časová obsažnosť zamestnaní bola nevyhnutná na zabezpečenie 40 učebných hodín pre každého účastníka, a to v dvoch až troch skupinách. Zohľadnením zásadnej požiadavky na minimálne uvoľňovanie zo škôl boli moduly naplno zaťažené aj vo víkendových dňoch.

Priebeh každého modulu bol monitorovaný organizátormi, písomne formou správy, fotodokumentáciou a inými tlačovinami, ktorých vedenie si vyžaduje agenda Európskych sociálnych fondov. Každý účastník dostal pri ukončení modulu materiál na CD nosiči, ktorý obsahoval prístupné materiály lektorov, vlastné výstupy účastníkov a fotodokumentáciu z priebežného modulu. **Obsah vzdelávania bol zameraný na prípravu projektov pre ESF, zlepšenie IKT zručností s ohľadom na projektovanie, legislatívu v pracovnoprávných vzťahoch a kolektívne vyjednávanie, problematiku financovania školstva zo strany rezortu a zriaďovateľov, financovanie a rozpočtovanie školy a otázky súvisiace s otvorenou školou.**

Z pohľadu manažérov projektu je možné skonštatovať úspešné zvládnutie hlavného zámeru projektu a oslovenie správne vytypovanej cieľovej skupiny. Každý účastník mal možnosť získať optimálne penzum výbavy na úspešné zaradenie do projektových skupín v školách a školských zariadeniach. V trende vzdelávacích projektov chce náš odborový zväz pokračovať aj naďalej a podporuje snahu, aby sa dobré projektové nápady a ich realizácia dostali do regiónov. Nové nápady sú už na svete,

treba len ochotných ľudí na istú nadprácu pre dobrú vec. Naš odborový zväz má ambíciu presadzovať sa nielen ako vyhranený zástupca zamestnancov v pracovnoprávných otázkach a v odmeňovaní. Novou ambíciou proklamovanou aj na poslednom zjazde je pôsobiť aj ako profesijný zväz, ktorý bude klásť zvýšený dôraz na otázky a súvislosti odbornosťou nielen našich členov, ale všeobecne zamestnancov zaradených do výchovy a starostlivosti o mládež.

Martin Maták – projektový manažér
Edita Valúchová – PR manažér

Kladieme ruky k dielu budovania vzdelanostnej spoločnosti – pohľad účastníka

Koncom minulého roku sa ukončením výučbových aktivít tretieho modulu dovŕšil proces naplnenia programu pilotného projektu zameraného na získavanie znalostí a zručností z IKT, vedomostí z pracovnoprávnej a školskej legislatívy a osvojenia si

poznatkov potrebných na prípravu, tvorbu a realizáciu projektov.

Hlavným nositeľom a zároveň výsledným uskutočniteľom tejto myšlienky je OZ PŠaV na Slovensku, ktorý sa týmto markantným spôsobom stavia k zveľaďovaniu kvalifikačných spôsobilostí, okruhov pôsobností a obzorov vedomostí pedagogických a nepedagogických zamestnancov v školstve a členov odborov. Tento projekt je s väčšinovým príspevom hrađený z Európskeho sociálneho fondu.

Je mi cťou, že som sa mohol zúčastniť na týchto troch vzdelávacích častiach „ako žiak“, a verejne ďakujem OZ PŠaV na Slovensku, že sa podujal na takúto prospešnú vec. A keby som bol vojakom, asi by som zväzu aj verejne zasalutoval a dal vystreliť salvu cti.

Z môjho uhla pohľadu vám teraz sprostredkujem priebeh a výsledný dojem z načerpania vedomostí pomocou tohto vzdelávania. Tematika bola časovo rozdelená na tri časti po niekoľko dní, ktoré boli od seba vzdialené niekoľko mesiacov tak, aby celok bol dokončený zhruba v priebehu jedného roka. Bral sa pritom ohľad na čo najmenej bolestivé vynechanie procesov na vlastných pracoviskách a zároveň sa po zložitejšom zosúlaďovaní pracovných akcií a aktivít zväzu a základných organizácií dali dokopy prijateľné termíny. Tvorca tohto projektu vskutku nemohol nájsť vhodnejšie prostredie na túto výučbu, ako sú Vysoké Tatry, presnejšie, rekreačné zariadenie OZ PŠaV Crocus v Kežmarských Žľaboch. Možno aj preto, že je to jediné zariadenie, ktoré zväz vo Vysokých Tatrách vlastní. Je však nesporné, že mnohých z nás vedela nospadnúť v duši nádherná výhľad na končiar Lomnického štítu za jasného počasia a celková panoráma Tatier, čo určite napomohlo vytvárať pracovnú a ľudskú atmosféru. Etapy, na ktorých sa zúčastnila naša skupina, sa vykonali v mesiacoch november 2006, marec

2007 a október 2007, každá etapa bola v dňoch štvrtok až pondelok. Na začiatku sme mali podľa plánu počítačové záležitosti, kde sme sa predierali zákulisím počítača a internetu a programom Word a ja som si určite privlastnil niekoľko trikov navyše, ako si uľahčiť a zvýnosiť robotu v tejto aplikácii. Čo bolo zaiste pre mňa úplne nové, bol pre mňa vstup do sveta tvorby, plánovania, zabezpečenia, financovania, organizačného zabezpečenia, personálnej realizácie, hmotnej realizácie a veľa iných súvislostí vyskytujúcich sa pri tvorbe projektov a hlavne projektov zaoberajúcich sa školskou problematikou. Samozrejme, že tieto veci majú súvis s tímovou spoluprácou, vytváraním vzájomnej súdržnosti a rešpektovania vlastných názorov, ťahaním za spoločný povraz a motiváciou na spoločné dosiahnutie cieľa. Bolo milé, že niektoré hodiny spoločensko-sociálnych tréningov sme mali vonku, kde sme svoje mozgové bunky zásobovali tatranským ozónom a zmysluplným osvojovaním si tímovo-spoločenských zručností.

Pri druhej zastávke našej cesty v marci sme zase spoznali tajné zákutia aplikácie Excel a spôsoby jazdy v nej a tiež naučili sa plávať v aplikácii PowerPoint. Výsledkom toho bola každého samostatná prezentácia zvolenej témy, kde sme sa určite s potešením čudovali nad našimi schopnosťami. Osobne som s chuťou nasával informácie od lektorky z ministerstva školstva, ktoré vyplňali okruh týkajúci sa spôsobu financovania školstva, prerozdelenia peňazí do regionálneho školstva do štátneho rozpočtu až na konkrétnu školu a preluskávanie sa normatívnym spôsobom financovania školstva.

V tretej časti nám boli predstavené témy kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, more otázok vyplývajúcich z pracovných predpisov v školstve, od pracovných zmlúv, bezpečnosti, správnej orientácie v problematike práce v školstve, práv, zodpovednosti a povinností, kolektívneho vyjednávania od celoslovenskej pôsobnosti až po možnosti základných organizácií, a teda vlastnej úrovne škôl a školských zariadení, možností odborových organizácií na účinné a výsledky prinášajúce pôsobenie v rámci zákonmi daných možností a kolektívnych zmlúv a témy súvisiace s pojmom otvorená škola.

Ja som rád, že som mohol byť ohnivkom v tejto vzťahovej retiazke prenosu a prijímania informácií vedúcich k zlepšeniu pracovného rozľadu a praktického využitia školy pre potreby vedomostnej a učiacej sa spoločnosti. Domnievam sa, že môžem povedať za úplnú väčšinu „študentov“ na tomto vzdelávaní, že organizátori tohto projektu mali šťastnú ruku pri výbere lektorov na jednotlivé témy a určite sa im to v dobrom vráti späť. Misku váh jednoznačne prevažujú pozitíva tohto typu vzdelania pre zamestnancov školstva. Jednu malú chybičku krásy by som však mohol autorom z môjho pohľadu vytknúť, a tou boli bloky výučby po nedeliach. Nedľa je deň oddychu po dlhých stáročia v našej spoločnosti a v tento deň by sme mali oddychovať a nie pracovať a o to viac to patrí k Vysokým Tatrám. Aj po tejto pripomienke môžem dať organizátorom tohto projektu, a teda OZ PŠaV na Slovensku, jednu veľkú jednotku a držím im palce, nech takto pokračujú ďalej. Som presvedčený, že v blízkej budúcnosti stovky z nás využijú tieto vedomosti na zveľaďovanie našej spoločnosti a otváraní sa škôl potrebám a požiadavkám doby a čerpaniu prostriedkov z podporných fondov Európskej únie pomocou realizovateľných projektov. Tak, aby z toho mali ošoh zamestnanci školstva a spoločnosť a prestal na učiteľov platiť tento dobrý vtíp: Minister školstva obeduje v reštaurácii. Chce zaplatiť, ale majiteľka hovorí: „*To je v poriadku, boli ste môj hosť, pán minister!*“ „*Ako to, že ma poznáte?*“ čuduje sa minister. „*Ja som bývalá učiteľka.*“ *Potom ide minister taxikom do svojho úradu. Taxikár nechce o platení ani počuť.* „*To máte grátis, pán minister, ja som bývalý učiteľ.*“ *Cestou do úradu vidí minister žobráčku a hodí jej mincu.* „*Ďakujem, pán minister!*“ rečie žobráčka. „*Čože, vy ste tiež bývalá učiteľka?*“ pýta sa zmätený a užasnúty minister. „*Nie, to nie, ale mám teraz okno v rozvrhu,*“ odpovie žobráčka.

Pilotný projekt bol aj o zmysluplnejšom využívaní okien v rozvrhu.

Jozef Gajdoš

Gratulujeme

Pri príležitosti tohtoročných osláv Dňa učiteľov v Levoči udelil minister školstva SR „VELKÚ MEDAILU SVÄTEHO GORAZDA“ MUDr. Alexandrovi Kurtanskému, predsedovi Združenia vysokých škôl a priamo riadených organizácii Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a podpredsedovi OZ PŠaV.

Toto vysoké vyznamenanie mu bolo udelené za dlhodobé zásluhy na rozvoji slovenského školstva, ako aj dlhoročné pôsobenie v Rade vysokých škôl.

Nové právne predpisy – I. štvrt'rok 2008

vyhl. MZ SR č. 72/2008 Z. z.
– o podrobnostiach o požiadavkách na kvalitu vody kúpalísk, vody na kúpanie a jej kontrolu a na kúpaliská – ukazovatele kvality vody na kúpanie, požiadavky na vybavenie, priestory a dispozičné riešenie nekrytého umelého kúpaliska a bazénov, požiadavky na prevádzku krytých a nekrytých umelých kúpalísk a bazénov, prevádzkový poriadok umelého kúpaliska – účinnosť od 15.3.2008

zákon č. 77/2008 Z. z. – úplné znenie zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde – zákon je v súčasnom platnom znení vrátane všetkých noviel

zákon č. 85/2008 Z. z. – mení a dopĺňa zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) – priama a nepriama diskriminácia, obťažovanie, zásada

rovnakého zaobchádzania, čo sa za diskrimináciu nepovažuje – účinnosť od 1.4.2008

JUDr. Dušan Kazár
právnik OZPŠaV

Vydavateľstvo Epos je najväčším vydavateľstvom ekonomickej a odbornej literatúry na Slovensku. Keďže si v plnej miere uvedomujeme, že odborové organizácie združené pod KOZ SR patria medzi tie organizácie, ktorých sa bytostne dotýka problematika bezpečnosti práce, ako aj problematika miezd, rozhodli sme sa urobiť zvýhodnenú ponuku pre všetky ZO OZ na návrh viceprezidenta KOZ pána Škultétyho.

Ponuka:

1. V každom čísle mesačníkov **BEZPEČNOSŤ PRÁCE** a **PRÍJMY A MZDY** môžu odbory využiť 4 strany na informovanie zo strany jednotlivých OZ alebo KOZ SR smerom k základným organizáciám a ďalší priestor pre články zamerané na riešenie odborných problémov či postrehov z danej oblasti. To teda znamená, že týmto spôsobom odbory na Slovensku získavajú vlastné odborové periodikum. V prípade závažných tém, ako Kolektívne zmluvy vyššieho stupňa a podobne,

bude materiál tvoriť prílohu mesačníka.

2. Základným odborovým organizáciám chceme vyjsť v ústrety aj cenou predplatného. To znamená, že poskytujeme **trvalú 25 % zľavu** na predplatné oboch periodík (štandardne zľava iba pre prvopredplatiteľov).
3. V prípade, že si naše periodiká objedná minimálne 1/3 základných organizácií (iba vtedy má zmysel využívať tieto periodiká ako informačné médium odborových organizácií), poskytneme pre KOZ SR 60 ks z každého čísla pre potreby OZ.
4. Vydavateľstvo EPOS spolupracuje v rámci svojej editorskej činnosti s vysokokvalifikovaným tímom odborníkov pre oblasť bezpečnosti práce či miezd, a preto **ponúkame odbornú pomoc pri riešení problémov, ktoré život denne prináša. Táto odborná činnosť bude poskytovaná odborom bezplatne.**
5. Vydavateľstvo EPOS ponúka aj

možnosť spolupráce v edičnej oblasti. Radi zavedieme novú edíciu **ODBORÁR** alebo **KOZ SR**. Pod touto edíciou môžu odbory na Slovensku vydávať s nízkymi nákladmi vlastné publikácie. (Využijeme vlastnú tlačiareň.)

6. Každá **ZO OZ**, ktorá si objedná mesačník **BEZPEČNOSŤ PRÁCE**, **dostáva ako bonus kupóny v hodnote 2 000 Sk** na 50 % zľavu a pri objednávke dvojtýždenníka **PRÍJMY A MZDY** **aršík kupónov v hodnote 3 000 Sk** na 50 % zľavu. Kupóny na zľavy možno uplatniť pri nákupe neperiodických publikácií vrátane beletrie z vydavateľstva EPOS (www.epos.sk).

Celková zľava je teda vyššia než vlastná cena časopisov. Kupóny môže použiť ktorýkoľvek člen ZO OZ. Sme presvedčení, že táto ponuka je dobrým podnetom na dlhodobú spoluprácu.

Mgr. Jozef Kováčik,
obchodný riaditeľ

OBJEDNÁVKA

Objednávame si mesačník **BEZPEČNOSŤ PRÁCE**
s **trvalou 25 % zľavou**

v počte ks *

Objednávame si mesačník **PRÍJMY a MZDY**
s **trvalou 25 % zľavou**
* **Zakrúžkovať objednané periodikum**

v počte ks *

ADRESA OBJEDNÁVATEĽA

Základná organizácia OZ:

PSČ:..... Mesto: Ulica/číslo:.....

Kontaktná osoba: Tel/fax: e-mail:

V..... Dňa 2008

Príspevky a námety do časopisov, prípadne otázky na odborníkov posielajte na: epos@epos.sk
a v predmete správy, prosím, uveďte znak **ZO OZ**

.....
Pečiatka a podpis predsedu základnej organizácie OZ
(v prípade elektronickej objednávky nie je potrebné)

Objednávky prosím posielajte na: **klimova@kozsr.sk**

